

॥ ऋग्वेदः मण्डलं ३ ॥

.. Rigveda Mandala 3 ..

sanskritdocuments.org

November 12, 2017

.. Rigveda Mandala 3 ..

॥ ऋग्वेदः मण्डलं ३ ॥

Sanskrit Document Information

Text title : Rigveda Mandalam 3

File name : r03.itx

Category : veda, rigveda, svara

Location : doc_veda

Author : Vedic Tradition

Transliterated by : 1. Source: Aufrecht/van Nooten/Holland (Samhita), 2. Final transliteration: Detlef Eichler

Proofread by : Detlef Eichler detlefeichler at gmail.com

Latest update : July 2, 2013

Send corrections to : detlefeichler@googlemail.com, sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

November 12, 2017

sanskritdocuments.org

.. Rigveda Mandala 3 ..

॥ ऋग्वेदः मण्डलं ३ ॥

सोमस्य मा तवसं वक्ष्यग्ने वह्निं चकर्थ विदथे यजध्वै ।
देवाँ अच्छा दीद्यद्युञ्जे अद्रि शमाये अग्ने तन्व जुषस्व ॥ ३.००१.०१
प्राञ्च यज्ञं चकृम वधतां गीः समिद्धिरग्निं नमसा दुवस्यन् ।
दिवः शशासुर्विदथा कवीनां गृत्साय चित्तवसे गातुमीषुः ॥ ३.००१.०२
मयो दधे मेधिरः पूतदक्षो दिवः सुबन्धुर्जनुषा पृथिव्याः ।
अविन्दन्नु दर्शतमप्स्व१न्तर्देवासो अग्निमपसि स्वसृणाम् ॥ ३.००१.०३
अवर्धयन्सुभगं सप्त यहीः श्वेतं जज्ञानमरुषं महित्वा ।
शिशुं न जातमभ्यारुरश्वा देवासो अग्निं जनिमन्वपुष्यन् ॥ ३.००१.०४
शुक्रेभिरङ्गै रज आततन्वान्क्रतु पुनानः कविभिः पवित्रैः ।
शोचिर्वसानः पर्यायुरपां श्रियो मिमीते बृहतीरनूनाः ॥ ३.००१.०५
वव्राजा सीमनदतीरदब्धा दिवो यहीरवसाना अनग्नाः ।
सना अत्र युवतयः सयोनीरेकं गर्भं दधिरे सप्त वाणीः ॥ ३.००१.०६
स्तीर्णा अस्य संहतो विश्वरूपा घृतस्य योनो स्रवथे मधूनाम् ।
अस्थुरत्र धेनवः पिन्वमाना मही दस्मस्य मातरा समीची ॥ ३.००१.०७
बभ्राणः सूनो सहसो व्यद्यौद्धानः शुक्रा रभसा वपूषि ।
श्वेतन्ति धारा मधुनो घृतस्य वृषा यत्र वावृधे काव्येन ॥ ३.००१.०८
पितुश्चिदूधर्जनुषा विवेद व्यस्य धारा असृजद्वि धेनाः ।
गुहा चरन्तं सखिभिः शिवेभिर्दिवो यहीभिर्न गुहा बभूव ॥ ३.००१.०९
पितुश्च गर्भं जनितुश्च बभ्रे पूर्वैरेको अधयत्पीप्यानाः ।
वृष्णो सपत्नी शुचये सबन्धू उभे अस्मै मनुष्ये३ नि पाहि ॥ ३.००१.१०
उरौ महाँ अनिबाधे ववर्धापो अग्निं यशसः सं हि पूर्वीः ।

ऋतस्य योनावशयद्मूना जामीनामग्निरपसि स्वसृणाम् ॥ ३.००१.११
 अक्रो न बग्निः समिथे महीना दिदृक्षेयः सूनवे भाऋजीकः ।
 उदुस्त्रिया जनिता यो जजानापां गर्भो नृतमो यहो अग्निः ॥ ३.००१.१२
 अपां गर्भं दर्शतमोषधीनां वना जजान सुभगा विरूपम् ।
 देवासश्चिन्मनसा सं हि जग्मुः पनिष्ठं जातं तवसं दुवस्यन् ॥ ३.००१.१३
 बृहन्त इद्धानवो भाऋजीकमग्निं सचन्त विद्युतो न शुक्राः ।
 गुहेव वृद्धं सदसि स्वे अन्तरपार ऊर्वे अमृतं दुहानाः ॥ ३.००१.१४
 ईळे च त्वा यजमानो हविर्भिरीळे सखित्वं सुमतिं निकामः ।
 देवैरवो मिमीहि सं जरित्रे रक्षा च नो दम्येभिरनीकैः ॥ ३.००१.१५
 उपक्षेत्तारस्तव सुप्रणीतेऽग्ने विश्वानि धन्या दधानाः ।
 सुरेतसा श्रवसा तुञ्जमाना अभि प्याम पृतनार्यूरदेवान् ॥ ३.००१.१६
 आ देवानामभवः केतुरग्ने मन्द्रो विश्वानि काव्यानि विद्वान् ।
 प्रति मर्ताः अवासयो दमूना अनु देवान्त्रिथिरो यासि साधन् ॥ ३.००१.१७
 नि दुरोणे अमृतो मर्त्यानां राजा ससाद विदथानि साधन् ।
 घृतप्रतीक उर्विया व्यद्यौदग्निर्विश्वानि काव्यानि विद्वान् ॥ ३.००१.१८
 आ नो गहि सख्येभिः शिवेभिर्महान्महीभिरूतिभिः सरण्यन् ।
 अस्मे रयिं बहुलं संतरुत्रं सुवाच भागं यशसं कृधी नः ॥ ३.००१.१९
 एता ते अग्ने जनिमा सनानि प्र पूर्व्याय नूतनानि वोचम् ।
 महान्ति वृष्णे सवना कृतेमा जन्मञ्जन्मन्निहितो जातवेदाः ॥ ३.००१.२०
 जन्मञ्जन्मन्निहितो जातवेदा विश्वामित्रेभिरिध्यते अजस्रः ।
 तस्य वयं सुमतौ यज्ञियस्यापि भद्रे सौमनसे स्याम ॥ ३.००१.२१
 इमं यज्ञं सहसावन्त्वं नो देवत्रा धेहि सुक्रतो रराणः ।
 प्र यसि होतर्बृहतीरिषो नोऽग्ने महि द्रविणमा यजस्व ॥ ३.००१.२२
 इळामग्ने पुरुदंसं सनि गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।
 स्यान्नः सूनुस्तनयो विजावाग्ने सा ते सुमतिभूत्वस्मे ॥ ३.००१.२३
 वैश्वानराय धिषणामृतावृधे घृतं न पूतमग्रये जनामसि ।

द्वि॒ता हो॒ता॒रं म॒नुष॑श्च वा॒घतो॑ धि॒या रथं॑ न कु॒लि॒शः स॒मृ॒ण्वति॑ ॥ ३.००२.०१
 स रो॒चय॑ञ्ज॒नुषा॑ रोद॒सी उ॒भे स मा॒त्रोर॑भवत्पु॒त्र ई॒ड्यः ।
 ह॒व्यवा॑ळ॒ग्नि॒र॒जर॑श्चनो॒हितो॑ दू॒ळभो॑ वि॒शाम॑तिथिर्वि॒भाव॑सुः ॥ ३.००२.०२
 ऋ॒त्वा दक्ष॑स्य तरु॒षो वि॒धर्म॑णि दे॒वासो॑ अ॒ग्निं जन॑यन्त चि॒त्तिभिः॑ ।
 रु॒रु॒घानं॑ भानु॒ना ज्योति॑षा म॒हाम॑त्यं न वाजं॑ स॒नि॒ष्यन्नु॑प ब्रु॒वे ॥ ३.००२.०३
 आ म॒न्द्रस्य॑ स॒नि॒ष्यन्तो॑ वरेण्यं वृ॒णीम॑हे अ॒ह्यं वा॑जमृ॒ग्मिय॑म् ।
 रा॒तिं भृ॒गूणा॑मु॒शिजं॑ क॒विक्र॑तुम॒ग्निं राज॑न्तं दि॒व्येन॑ शोचिषा ॥ ३.००२.०४
 अ॒ग्निं सु॒म्राय॑ दधिरे पु॒रो जना॑ वाजश्रवसमिह वृ॒क्तब॑र्हिषः ।
 य॒त॒स्रुचः॑ सुरु॒चं वि॒श्वदे॒व्यं रु॒द्रं य॒ज्ञानां॑ साधदिष्टि॒मप॑साम् ॥ ३.००२.०५
 पा॒वक॑शो॒चे तव॑ हि क्षयं॒ परि॑ हो॒तर्य॑ज्ञेषु वृ॒क्तब॑र्हिषो नरः ।
 अ॒ग्ने दु॒व इ॒च्छ॒माना॑स आ॒प्यमु॑पासते द्रविणं धेहि तेभ्यः ॥ ३.००२.०६
 आ रोद॑सी अपृणदा स्व॒र्मह॑ञ्जातं यदे॒नम॑पसो॒ अधा॑रयन् ।
 सो अ॒ध्वरा॑य॒ परि॑ णीयते क॒विर॑त्यो न वाजसातये च॒नो॒हितः॑ ॥ ३.००२.०७
 नम॑स्यत ह॒व्यदा॑तिं स्व॒ध्वरं॑ दु॒वस्य॑त दम्यं जा॒तवे॑दसम् ।
 रथी॑ऋ॒तस्य॑ बृ॒हतो॑ विच॒र्षणि॑र॒ग्निर्दे॒वाना॑मभवत्पुरो॒हितः॑ ॥ ३.००२.०८
 ति॒स्रो य॒ह्वस्य॑ स॒मिधः॑ परि॒ज्मनो॑ऽग्ने॒रपु॑नन्नु॒शिजो॑ अमृत्यवः ।
 तासा॑मेकामदधु॒र्मर्त्ये॑ भुजमु॒ लोक॑मु॒ द्वे उप॑ जा॒मिमो॑यतुः ॥ ३.००२.०९
 वि॒शां क॒विं वि॒शप॑तिं॒ मानु॑षीरिषः सं सी॒मकृ॑ण्वन्स्वधि॒तिं न ते॑जसे ।
 स उ॒द्वतो॑ नि॒वतो॑ याति वे॒विष॑त्स गर्भ॒मेषु॑ भुवनेषु दी॒धर॑त् ॥ ३.००२.१०
 स जि॒न्वते॑ ज॒ठरे॑षु प्रज॒ज्ञि॒वान्बृ॑षा चि॒त्रेषु॑ नानदन्न॒ सिंहः॑ ।
 वैश्वान॑रः पृथु॒पाजा॑ अम॒र्त्यो वसु॑ रत्ना दय॒मानो॑ वि दा॒शुषे॑ ॥ ३.००२.११
 वैश्वान॑रः प्र॒लथा॑ नाक॒मारु॑हद्वि॒वस्पृ॑ष्ठं भ॒न्दमा॑नः सु॒मन्म॑भिः ।
 स पू॒र्वव॑ञ्जनय॒ञ्जन्त॒वे ध॑नं स॒मान॑मज्जं पर्ये॒ति जा॑गृ॒विः ॥ ३.००२.१२
 ऋ॒तावा॑नं य॒ज्ञियं॑ वि॒प्रमु॑क्थ्य॒श्मा यं द॑धे मा॒तरि॑श्वा दि॒वि क्ष॑यम् ।
 तं चि॒त्रया॑मं ह॒रिके॑शमीमहे सु॒दीति॑म॒ग्निं सु॒वि॒ताय॑ नव्यसे ॥ ३.००२.१३
 शु॒चिं न॑ याम॒न्नि॒षिरं॑ स्व॒र्दृशं॑ के॒तुं दि॒वो रो॑चन॒स्थामु॑ष॒र्बुध॑म् ।
 अ॒ग्निं मूर्धा॑नं दि॒वो अ॒प्रति॑ष्कु॒तं तमी॑महे नमसा वा॒जिनं॑ बृ॒हत् ॥ ३.००२.१४

मन्द्रं होतारं शुचिमद्वयाविनं दमूनसमुक्थ्यं विश्वचर्षणिम् ।
रथं न चित्रं वपुषाय दर्शतं मनुर्हितं सदमिद्राय ईमहे ॥ ३.००२.१५
वैश्वानराय पृथुपाजसे विपो रत्ना विधन्त धरुणेषु गातवे ।
अग्निर्हि देवाँ अमृतो दुवस्यत्यथा धर्माणि सनता न दूदुषत् ॥ ३.००३.०१
अन्तर्दूतो रोदसी दस्म ईयते होता निषत्तो मनुषः पुरोहितः ।
क्षयं बृहन्तं परि भूषति द्युभिर्देवेभिरग्निरिषितो धियावसुः ॥ ३.००३.०२
केतुं यज्ञानां विदथस्य साधनं विप्रासो अग्निं महयन्त चित्तिभिः ।
अपासि यस्मिन्नधि संदधुर्गिरस्तस्मिन्सुम्नानि यजमान आ चके ॥ ३.००३.०३
पिता यज्ञानामसुरो विपश्चिता विमानमग्निर्वयुनं च वाघताम् ।
आ विवेश रोदसी भूरिवर्षसा पुरुप्रियो भन्दते धामभिः कविः ॥ ३.००३.०४
चन्द्रमग्निं चन्द्ररथं हरिव्रतं वैश्वानरमप्सुषदं स्वर्विदम् ।
विगाहं तूर्णिं तविषीभिरावृतं भूणिं देवास इह सुश्रियं दधुः ॥ ३.००३.०५
अग्निर्देवेभिर्मनुषश्च जन्तुभिस्तन्वानो यज्ञं पुरुपेशसं धिया ।
रथीरन्तरीयते साधदिष्टिभिर्जीरो दमूना अभिशस्तिचातनः ॥ ३.००३.०६
अग्ने जरस्व स्वपत्य आयुन्यूर्जा पिन्वस्व समिषो दिदीहि नः ।
वयांसि जिन्व बृहतश्च जागृव उशिग्देवानामसि सुक्रतुर्विपाम् ॥ ३.००३.०७
विशपतिं यह्ममतिथिं नरः सदा यन्तारं धीनामुशिजं च वाघताम् ।
अध्वराणां चेतनं जातवेदसं प्र शंसन्ति नमसा जूतिभिर्वृधे ॥ ३.००३.०८
विभावा देवः सुरणः परि क्षितीरग्निर्बभूव शवसा सुमद्रथः ।
तस्य व्रतानि भूरिपोषिणो वयमुप भूषेम दम आ सुवृक्तिभिः ॥ ३.००३.०९
वैश्वानर तव धामान्या चके येभिः स्वर्विदभवो विचक्षण ।
जात आपृणो भुवनानि रोदसी अग्ने ता विश्वा परिभूरसि त्मना ॥ ३.००३.१०
वैश्वानरस्य दंसनाभ्यो बृहदरिणादेकः स्वपस्यया कविः ।
उभा पितरा महयन्नजायताग्निर्द्यावापृथिवी भूरिरेतसा ॥ ३.००३.११
समित्समित्सुमना बोध्यस्मे शुचाशुचा सुमतिं रासि वस्वः ।
आ देव देवान्यजथाय वक्षि सखा सखीन्सुमना यक्ष्यग्ने ॥ ३.००४.०१

यं देवासन्निरहन्नायजन्ते दिवेदिवे वरुणो मित्रो अग्निः ।
 सेमं यज्ञं मधुमन्तं कृधी नस्तनूनपाद्भुतयोनिं विधन्तम् ॥ ३.००४.०२
 प्र दीधितिर्विश्ववारा जिगाति होतारमिळः प्रथमं यजथ्यै ।
 अच्छा नमोभिर्वृषभं वन्दथ्यै स देवान्यक्षदिषितो यजीयान् ॥ ३.००४.०३
 ऊर्ध्वो वा गातुरध्वरे अकार्यूर्ध्वा शोचींषि प्रस्थिता रजासि ।
 दिवो वा नाभा न्यसादि होता स्तृणीमहि देवव्यचा वि बर्हिः ॥ ३.००४.०४
 सप्त होत्राणि मनसा वृणाना इन्वन्तो विश्वं प्रति यन्तेन ।
 नृपेशसो विदथेषु प्र जाता अभीशमं यज्ञं वि चरन्त पूर्वीः ॥ ३.००४.०५
 आ भन्दमाने उषसा उपाके उत स्मयेते तन्वाश् विरूपे ।
 यथा नो मित्रो वरुणो जुजोषदिन्द्रो मरुत्वाँ उत वा महोभिः ॥ ३.००४.०६
 दैव्या होतारा प्रथमा न्युञ्जे सप्त पृक्षासः स्वधया मदन्ति ।
 ऋतं शंसन्त ऋतमित्त आहरनु व्रतं व्रतपा दीध्यानाः ॥ ३.००४.०७
 आ भारती भारतीभिः सजोषा इळा देवैर्मनुष्यैभिरग्निः ।
 सरस्वती सारस्वतेभिरवाक्तिस्रो देवीर्बर्हिरेदं सदन्तु ॥ ३.००४.०८
 तन्नस्तुरीपमध पोषयित्नु देव त्वष्टर्वि रराणः स्यस्व ।
 यतो वीरः कर्मण्यः सुदक्षो युक्तग्रावा जायते देवकामः ॥ ३.००४.०९
 वनस्पतेऽव सृजोप देवानग्निर्हविः शमिता सूदयाति ।
 सेदु होता सत्यतरो यजाति यथा देवानां जनिमानि वेद ॥ ३.००४.१०
 आ याह्यग्ने समिधानो अर्वाङ्ङिन्द्रेण देवैः सरथं तुरेभिः ।
 बर्हिर्न आस्तामदितिः सुपुत्रा स्वाहा देवा अमृता मादयन्ताम् ॥ ३.००४.११
 प्रत्यग्निरुषसश्चेकितानोऽबोधि विप्रः पदवीः कवीनाम् ।
 पृथुपाजा देवयद्धिः समिद्धोऽप द्वारा तमसो वहिरावः ॥ ३.००५.०१
 प्रेद्वग्निर्वावृधे स्तोमेभिर्गीर्भिः स्तोतृणां नमस्य उक्थैः ।
 पूर्वीर्ऋतस्य संदृशश्चकानः सं दूतो अद्यौदुषसो विरोके ॥ ३.००५.०२
 अधाय्यग्निर्मानुषीषु विक्ष्वशपां गर्भो मित्र ऋतेन साधन् ।
 आ हर्यतो यजतः सान्वस्थादभूदु विप्रो हव्यो मतीनाम् ॥ ३.००५.०३

मि॒त्रो अ॒ग्नि॒र्भव॑ति॒ यत्स॑मि॒द्धो मि॒त्रो हो॒ता वरु॑णो जा॒तवे॑दाः ।
मि॒त्रो अध्व॑र्युरि॒षिरो द॑मूना मि॒त्रः सिन्धू॑नामु॒त पर्व॑तानाम् ॥ ३.००५.०४
पा॒ति प्रि॒यं रि॒पो अ॒ग्रं प॑दं वेः पा॒ति य॒ह्वश्च॑रणं॒ सूर्य॑स्य ।
पा॒ति ना॒भा स॑प्तशी॒र्षाण॑म॒ग्निः पा॒ति दे॒वाना॑मु॒पमा॑दमृष्वः ॥ ३.००५.०५
ऋ॒भुश्च॑क्र ई॒ड्यं चा॒रु नाम॑ वि॒श्वानि॑ दे॒वो व॑यु॒नानि॑ वि॒द्वान् ।
स॒सस्य॑ च॒र्म घृ॑तवत्प॑दं वे॒स्तदि॑दग्नी र॒क्षत्य॑प्रयुच्छन् ॥ ३.००५.०६
आ यो॒निम॑ग्निर्घृ॑तवन्तम॒स्थात्पृ॑थु॒प्रगा॑णमु॒शन्त॑मु॒शानः॑ ।
दी॒द्यानः॑ शु॒चिर्ऋ॑ष्वः पा॒वकः॑ पु॒नःपु॑नर्मा॒तरा॑ नव्य॒सी कः॑ ॥ ३.००५.०७
स॒द्यो जा॒त ओ॑षधीभिर्व॒क्षे यदी॑ व॒र्धन्ति॑ प्र॒स्वो घृ॑तेन ।
आ॒प इ॒व प्र॑व॒ता शु॒म्भमा॑ना उरु॒ष्यद॑ग्निः पि॒त्रोरु॑प॒स्थे ॥ ३.००५.०८
उ॒दु घृ॑तः स॒मिधा॑ य॒हो अ॒द्यौद्व॑र्ष्म॒न्दिवो॑ अधि॒ नाभा॑ पृथि॒व्याः ।
मि॒त्रो अ॒ग्निरी॒ड्यो मा॑तरि॒श्वा दू॒तो व॑क्षद्य॒जथा॑य दे॒वान् ॥ ३.००५.०९
उ॒दस्त॑म्भी॒त्समि॑धा॒ नाक॑मृष्वो३ऽग्नि॒र्भव॑न्नृ॒त्तमो॑ रो॒चनाना॑म् ।
यदी॑ भृ॒गुभ्यः॑ परि॒ मा॑तरि॒श्वा गु॒हा स॑न्तं ह॒व्यवा॑ह॒ समि॑धे ॥ ३.००५.१०
इ॒ळाम॑ग्ने पु॒रुदं॑सं॒ सनिं॑ गोः श॒श्वत्त॑मं ह॒वमा॑नाय साध ।
स्या॒न्नः सू॒नुस्त॑नयो वि॒जावा॑ग्ने सा ते॒ सुम॑तिभू॒त्वस्मे ॥ ३.००५.११
प्र का॑रवो म॒नना॑ व॒च्यमा॑ना दे॒वद्री॑चीं नय॒त दे॒वय॑न्तः ।
द॒क्षिणा॑वाङ्वा॒जिनी॑ प्रा॒च्येति॑ ह॒विर्भ॑रन्त्य॒ग्ने यै घृ॑ता॒ची ॥ ३.००६.०१
आ रो॑दसी॒ अपृ॑णा जा॒यमा॑न उ॒त प्र रि॑क्था॒ अध नु॑ प्र॒यज्यो॑ ।
दि॒वश्चि॑द॒ग्ने म॑हि॒ना पृ॑थि॒व्या व॑च्यन्ता॒ ते व॒ह्यः स॑प्तजि॒ह्वाः ॥ ३.००६.०२
द्यौश्च॑ त्वा पृथि॒वी य॒ज्ञिया॑सो॒ नि हो॑तारं सा॒दय॑न्ते द॒माय॑ ।
यदी॑ विशो॒ मानु॑षी॒र्देव॑यन्तीः प्र॒यस्व॑ती॒रीळ॑ते शु॒क्रम॑र्चिः ॥ ३.००६.०३
म॒हान्स॑ध॒स्थे ध्रु॑व आ नि॒षत्तो॑ऽन्तर्द्वा॒वा मा॑हि॒ने ह॑र्यमाणः ।
आ॒स्क्रे स॑प॒त्नी अ॒जरे॑ अ॒मृक्ते॑ स॒बर्दु॑धे उरु॒गाय॑स्य धे॒नू ॥ ३.००६.०४
व्र॒ता ते॑ अ॒ग्ने म॑हतो॒ महानि॑ तव॒ ऋ॒त्वा रो॑दसी॒ आ त॑तन्थ ।
त्वं दू॒तो अ॒भवो॑ जा॒यमा॑न॒स्त्वं ने॒ता वृ॑षभ॒ चर्ष॑णी॒नाम् ॥ ३.००६.०५

ऋतस्य वा केशिना योग्याभिर्घृतस्रुवा रोहिता धुरि धिष्व ।
 अथा वह देवान्देव विश्वान्स्वध्वरा कृणुहि जातवेदः ॥ ३.००६.०६
 दिवश्चिदा ते रुचयन्त रोका उषो विभातीरनु भासि पूर्वीः ।
 अपो यदग्र उशध्गवनेषु होतुर्मन्द्रस्य पनयन्त देवाः ॥ ३.००६.०७
 उरौ वा ये अन्तरिक्षे मदन्ति दिवो वा ये रोचने सन्ति देवाः ।
 ऊमा वा ये सुहवासो यजत्रा आयेमिरे रथ्यो अग्ने अश्वः ॥ ३.००६.०८
 ऐभिरग्ने सरथं याह्यर्वाङ्गानारथं वा विभवो ह्यश्वः ।
 पत्नीवतस्त्रिशतं त्रैश्च देवाननुष्वधमा वह मादयस्व ॥ ३.००६.०९
 स होता यस्य रोदसी चिदुर्वी यज्ञंयज्ञमभि वृधे गृणीतः ।
 प्राची अध्वरेव तस्थतुः सुमेके ऋतावरी ऋतजातस्य सत्ये ॥ ३.००६.१०
 इळामग्ने पुरुदंसं सनि गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।
 स्यान्नः सूनुस्तनयो विजावाग्ने सा ते सुमतिभूत्वस्मे ॥ ३.००६.११
 प्र य आरुः शितिपृष्ठस्य धासेरा मातरा विविशुः सप्त वाणीः ।
 परिक्षिता पितरा सं चरेते प्र सस्रति दीर्घमायुः प्रयक्षे ॥ ३.००७.०१
 दिवक्षसो धेनवो वृष्णो अश्वः देवीरा तस्थौ मधुमद्वहन्तीः ।
 ऋतस्य त्वा सदसि क्षेमयन्तं पर्येका चरति वर्तनिं गौः ॥ ३.००७.०२
 आ सीमरोहत्सुयमा भवन्तीः पतिश्चिकित्वात्रयिविद्रयीणाम् ।
 प्र नीलपृष्ठो अतसस्य धासेस्ता अवासयत्पुरुधप्रतीकः ॥ ३.००७.०३
 महि त्वाष्ट्रमूर्जयन्तीरजुर्यं स्तभूयमानं वहतो वहन्ति ।
 व्यङ्गभिर्दिद्युतानः सधस्थ एकामिव रोदसी आ विवेश ॥ ३.००७.०४
 जानन्ति वृष्णो अरुषस्य शेवमुत ब्रध्नस्य शासने रणन्ति ।
 दिवोरुचः सुरुचो रोचमाना इळा येषां गण्या माहिना गीः ॥ ३.००७.०५
 उतो पितृभ्यां प्रविदानु घोषं महो महद्भ्यामनयन्त शूषम् ।
 उक्षा ह यत्र परि धानमत्कोरनु स्वं धाम जरितुर्ववक्ष ॥ ३.००७.०६
 अध्वर्युभिः पञ्चभिः सप्त विप्राः प्रियं रक्षन्ते निहितं पदं वेः ।
 प्राञ्चो मदन्त्युक्षणो अजुर्या देवा देवानामनु हि व्रता गुः ॥ ३.००७.०७

दैव्या होतारा प्रथमा न्युञ्जे सप्त पृक्षासः स्वधया मदन्ति ।
 ऋतं शंसन्त ऋतमित्त आहुरनु व्रतं व्रतपा दीध्यानाः ॥ ३.००७.०८
 वृषायन्ते महे अत्याय पूर्वीवृष्णा चित्राय रश्मयः सुयामाः ।
 देव होतर्मन्द्रतरश्चिकित्वान्महो देवान्रोदसी एह वक्षि ॥ ३.००७.०९
 पृक्षप्रयजो द्रविणः सुवाचः सुकेतव उपसो रेवदूषुः ।
 उतो चिदग्ने महिना पृथिव्याः कृतं चिदेनः सं महे दशस्य ॥ ३.००७.१०
 इळामग्ने पुरुदंसं सनि गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।
 स्यान्नः सूनुस्तनयो विजावाग्ने सा ते सुमतिभूत्वस्मे ॥ ३.००७.११
 अञ्जन्ति त्वामध्वरे देवयन्तो वनस्पते मधुना दैव्येन ।
 यदूर्ध्वस्तिष्ठा द्रविणेह धत्ताद्यद्वा क्षयो मातुरस्या उपस्थे ॥ ३.००८.०१
 समिद्धस्य श्रयमाणः पुरस्ताद्ब्रह्म वन्वानो अजरं सुवीरम् ।
 आरे अस्मदमतिं बाधमान उच्छ्रयस्व महते सौभगाय ॥ ३.००८.०२
 उच्छ्रयस्व वनस्पते वर्ष्मन्पृथिव्या अधि ।
 सुमिती मीयमानो वचो धा यज्ञवाहसे ॥ ३.००८.०३
 युवा सुवासाः परिवीत आगात्स उ श्रेयान्भवति जायमानः ।
 तं धीरासः कवय उन्नयन्ति स्वाध्योऽ मनसा देवयन्तः ॥ ३.००८.०४
 जातो जायते सुदिनत्वे अह्नां समर्य आ विदथे वर्धमानः ।
 पुनन्ति धीरा अपसो मनीषा देवया विप्र उदियति वाचम् ॥ ३.००८.०५
 यान्वो नरो देवयन्तो निमिम्युर्वनस्पते स्वधितिर्वा ततक्ष ।
 ते देवासः स्वरवस्तस्थिवांसः प्रजावदस्मे दिधिषन्तु रत्नम् ॥ ३.००८.०६
 ये वृक्णासो अधि क्षमि निमितासो यतस्रुचः ।
 ते नो व्यन्तु वार्यं देवत्रा क्षेत्रसाधसः ॥ ३.००८.०७
 आदित्या रुद्रा वसवः सुनीथा द्यावाक्षामा पृथिवी अन्तरिक्षम् ।
 सजोषसो यज्ञमवन्तु देवा ऊर्ध्वं कृण्वन्त्वध्वरस्य केतुम् ॥ ३.००८.०८
 हंसा इव श्रेणिशो यतानाः शुक्रा वसानाः स्वरवो न आगुः ।
 उन्नीयमानाः कविभिः पुरस्ताद्देवा देवानामपि यन्ति पाथः ॥ ३.००८.०९

शृङ्गाणीवेच्छुङ्गिणां सं ददृश्रे चपालवन्तः स्वरवः पृथिव्याम् ।
 वाघाद्विर्वा विहवे श्रोषमाणा अस्माँ अवन्तु पृतनाज्येषु ॥ ३.००८.१०
 वनस्पते शतवल्शो वि रोह सहस्रवल्शा वि वयं रुहेम ।
 यं त्वामयं स्वधितिस्तेजमानः प्रणिनाय महते सौभगाय ॥ ३.००८.११
 सखायस्त्वा ववृमहे देवं मर्तास ऊतये ।
 अपां नपातं सुभगं सुदीदिति सुप्रतूर्तिमनेहसम् ॥ ३.००९.०१
 कायमानो वना त्वं यन्मातृरजगन्नपः ।
 न तत्ते अग्ने प्रमृषे निवर्तनं यद्वरे सन्निहाभवः ॥ ३.००९.०२
 अति तृष्टं ववक्षिथाथैव सुमना असि ।
 प्रप्रान्ये यन्ति पर्यन्य आसते येषां सख्ये असि श्रितः ॥ ३.००९.०३
 ईयिवांसमति स्निधः शश्वतीरति सश्वतः ।
 अन्वीमविन्दन्निचिरासो अद्रुहोऽप्सु सिंहमिव श्रितम् ॥ ३.००९.०४
 ससृवांसमिव त्मनाग्निमित्था तिरोहितम् ।
 ऐनं नयन्मातरिश्वा परावतो देवेभ्यो मथितं परि ॥ ३.००९.०५
 तं त्वा मर्ता अगृभ्णत देवेभ्यो हव्यवाहन ।
 विश्वान्यद्यज्ञाँ अभिपासि मानुष तव क्रत्वा यविष्ठ ॥ ३.००९.०६
 तद्भद्रं तव दंसना पाकाय चिच्छदयति ।
 त्वां यदग्ने पशवः समासते समिद्धमपिशर्वरे ॥ ३.००९.०७
 आ जुहोता स्वध्वरं शीरं पावकशोचिषम् ।
 आशुं दूतमजिरं प्रलमीड्य श्रुष्टी देवं सपर्यत ॥ ३.००९.०८
 त्रीणि शता त्री सहस्राण्यग्निं त्रिंशच्च देवा नव चासपर्यन् ।
 औक्षन्धृतैरस्तृणन्बर्हिरस्मा आदिद्धोतारं न्यसादयन्त ॥ ३.००९.०९
 त्वामग्ने मनीषिणः सम्राजं चर्षणीनाम् ।
 देवं मर्तास इन्धते समध्वरे ॥ ३.०१०.०१
 त्वां यज्ञेष्वृत्विजमग्ने होतारमीळते ।
 गोपा ऋतस्य दीदिहि स्वे दमे ॥ ३.०१०.०२

स घा यस्ते ददाशति समिधा जातवेदसे ।
सो अग्ने धत्ते सुवीर्यं स पुष्यति ॥ ३.०१०.०३
स केतुरध्वराणामग्निर्देवेभिरा गमत् ।
अञ्जानः सप्त होतृभिर्हविष्मते ॥ ३.०१०.०४
प्र होत्रे पूर्यं वचोऽग्नये भरता बृहत् ।
विपां ज्योतीषि बिभ्रते न वेधसे ॥ ३.०१०.०५
अग्निं वर्धन्तु नो गिरो यतो जायत उक्थ्यः ।
महे वाजाय द्रविणाय दर्शतः ॥ ३.०१०.०६
अग्ने यजिष्ठो अध्वरे देवान्देवयते यज ।
होता मन्द्रो वि राजस्यति स्निधः ॥ ३.०१०.०७
स नः पावक दीदिहि द्युमदस्मे सुवीर्यम् ।
भवा स्तोतृभ्यो अन्तमः स्वस्तये ॥ ३.०१०.०८
तं त्वा विप्रा विपन्यवो जागृवांसः समिन्धते ।
हव्यवाहममर्त्यं सहोवृधम् ॥ ३.०१०.०९
अग्निर्होता पुरोहितोऽध्वरस्य विचर्षणिः ।
स वेद यज्ञमानुषक् ॥ ३.०११.०१
स हव्यवाळमर्त्यं उशिग्दूतश्चनोहितः ।
अग्निर्धिया समृण्वति ॥ ३.०११.०२
अग्निर्धिया स चेतति केतुर्यज्ञस्य पूर्यः ।
अर्थं ह्यस्य तरणि ॥ ३.०११.०३
अग्निं सूनुं सनश्रुतं सहसो जातवेदसम् ।
वहिं देवा अकृण्वत ॥ ३.०११.०४
अदाभ्यः पुरएता विशामग्निर्मानुषीणाम् ।
तूर्णीं रथः सदा नवः ॥ ३.०११.०५
साह्वान्विश्वा अभियुजः ऋतुर्देवानाममृक्तः ।
अग्निस्तुविश्रवस्तमः ॥ ३.०११.०६

अ॒भि प्रया॑सि वा॒हसा॑ दा॒श्वँ अ॑श्रोति॒ मर्त्यः॑ ।
 क्षयं॑ पाव॒कशो॑चिषः ॥ ३.०११.०७
 परि॑ विश्वानि सु॒धिता॒ग्नेर॑श्याम॒ मन्म॑भिः ।
 वि॒प्रासो॑ जा॒तवे॑दसः ॥ ३.०११.०८
 अ॒ग्ने विश्वानि॑ वा॒र्या वा॒जेषु॑ सनिषामहे ।
 त्वे दे॒वास ए॑रिरे ॥ ३.०११.०९
 इन्द्रा॑ग्नी आ ग॒तं सु॒तं गी॑र्भिर्नभो वरेण्यम् ।
 अ॒स्य पा॑तं धि॒येषि॑ता ॥ ३.०१२.०१
 इन्द्रा॑ग्नी ज॒रितुः॑ सचा॒ यज्ञो जि॑गाति॒ चेतनः॑ ।
 अ॒या पा॑तमिमं सु॒तम् ॥ ३.०१२.०२
 इन्द्र॑मग्निं क॒विच्छ॑दा॒ यज्ञस्य॑ जु॒त्या वृ॑णे ।
 ता सोम॑स्येह॒ तृम्प॑ताम् ॥ ३.०१२.०३
 तोशा॑ वृ॒त्रह॑णा हु॒वे स॒जित्वा॑नापराजिता ।
 इन्द्रा॑ग्नी वा॒जसा॑तमा ॥ ३.०१२.०४
 प्र वा॑मर्चन्त्यु॒क्थिनो॑ नी॒थावि॑दो ज॒रितारः॑ ।
 इन्द्रा॑ग्नी इ॒ष आ वृ॑णे ॥ ३.०१२.०५
 इन्द्रा॑ग्नी न॒वतिं॑ पु॒रो दा॒सप॑त्नीरधूनुतम् ।
 सा॒कमे॑केन॒ कर्म॑णा ॥ ३.०१२.०६
 इन्द्रा॑ग्नी अ॒पस॑स्पर्यु॒प प्र य॑न्ति धी॒तयः॑ ।
 ऋ॒तस्य॑ प॒थ्या३ अनु॑ ॥ ३.०१२.०७
 इन्द्रा॑ग्नी त॒विषा॑णि वां स॒धस्था॑नि प्रया॑सि च ।
 यु॒वोर॑सूर्यं हि॒तम् ॥ ३.०१२.०८
 इन्द्रा॑ग्नी रो॒चना॑ दि॒वः परि॑ वा॒जेषु॑ भूषथः ।
 तद्वा॑ चेति॒ प्र वी॑र्यम् ॥ ३.०१२.०९
 प्र वो॑ दे॒वाया॑ग्नये॒ बर्हि॑ष्ठमर्चास्मै ।
 गम॑द्दे॒वेभि॑रा स नो॒ यजि॑ष्ठो ब॒र्हि॒रा स॑दत् ॥ ३.०१३.०१

ऋतावा यस्य रोदसी दक्षं सचन्त ऊतयः ।
 हविष्मन्तस्तमीळते तं सनिष्यन्तोऽवसे ॥ ३.०१३.०२
 स यन्ता विप्र एषां स यज्ञानामथा हि षः ।
 अग्निं तं वो दुवस्यत दाता यो वनिता मघम् ॥ ३.०१३.०३
 स नः शर्माणि वीतयेऽग्निर्यच्छतु शंतमा ।
 यतो नः प्रुष्णवद्वसु दिवि क्षितिभ्यो अप्स्वा ॥ ३.०१३.०४
 दीदिवांसमपूर्व्यं वस्वीभिरस्य धीतिभिः ।
 ऋक्काणो अग्निमिन्धते होतारं विशपति विशाम् ॥ ३.०१३.०५
 उत नो ब्रह्मन्नविष उक्थेषु देवहूतमः ।
 शं नः शोचा मरुद्बुधोऽग्ने सहस्रसातमः ॥ ३.०१३.०६
 नू नो रास्व सहस्रवत्तोक्वत्पुष्टिमद्वसु ।
 द्युमदग्ने सुवीर्यं वर्षिष्ठमनुपक्षितम् ॥ ३.०१३.०७
 आ होता मन्द्रो विदधान्यस्थात्सत्यो यज्वा कवितमः स वेधाः ।
 विद्युद्रथः सहसस्युत्रो अग्निः शोचिष्केशः पृथिव्यां पाजो अश्रेत् ॥ ३.०१४.०१
 अयामि ते नमउक्तिं जुषस्व ऋतावस्तुभ्यं चेतते सहस्वः ।
 विद्वान् आ वक्षि विदुषो नि षत्सि मध्य आ बर्हि रूतये यजत्र ॥ ३.०१४.०२
 द्रवतां त उपसा वाजयन्ती अग्ने वातस्य पथ्याभिरच्छ ।
 यत्सीमञ्जन्ति पूर्व्यं हविर्भिरा वन्धुरेव तस्थतुर्दुरोणे ॥ ३.०१४.०३
 मित्रश्च तुभ्यं वरुणः सहस्वोऽग्ने विश्वे मरुतः सुम्रमर्चन् ।
 यच्छोचिषा सहसस्युत्र तिष्ठा अभि क्षितीः प्रथयन्सूर्यो नृन् ॥ ३.०१४.०४
 वयं ते अद्य ररिमा हि काममुत्तानहस्ता नमसोपसद्य ।
 यजिष्ठेन मनसा यक्षि देवानस्त्रेधता मन्मना विप्रो अग्ने ॥ ३.०१४.०५
 त्वद्धि पुत्र सहसो वि पूर्वीर्देवस्य यन्त्युतयो वि वाजाः ।
 त्वं देहि सहस्रिणं रयिं नोऽद्रोघेण वचसा सत्यमग्ने ॥ ३.०१४.०६
 तुभ्यं दक्ष कविऋतो यानीमा देव मर्तासो अध्वरे अकर्म ।
 त्वं विश्वस्य सुरथस्य बोधि सर्वं तदग्ने अमृत स्वदेह ॥ ३.०१४.०७

वि पाजसा पृथुना शोशुचानो बाधस्व द्विषो रक्षसो अमीवाः ।
सुशर्मणो बृहतः शर्मणि स्यामग्नेरहं सुहवस्य प्रणीतौ ॥ ३.०१५.०१
त्वं नो अस्या उषसो व्युष्टौ त्वं सूर उदिते बोधि गोपाः ।
जन्मेव नित्यं तनयं जुषस्व स्तोमं मे अग्ने तन्वा सुजात ॥ ३.०१५.०२
त्वं नृचक्षा वृषभानु पूर्वीः कृष्णास्वग्ने अरुषो वि भाहि ।
वसो नेषि च पर्षि चात्यंहः कृधी नो राय उशिजो यविष्ठ ॥ ३.०१५.०३
अषाक्व्हो अग्ने वृषभो दिदीहि पुरो विश्वाः सौभगा संजिगीवान् ।
यज्ञस्य नेता प्रथमस्य पायोर्जातवेदो बृहतः सुप्रणीते ॥ ३.०१५.०४
अच्छिद्रा शर्म जरितः पुरूणि देवाँ अच्छ्वा दीद्यानः सुमेधाः ।
रथो न सस्त्रिरभि वक्षि वाजमग्ने त्वं रोदसी नः सुमेके ॥ ३.०१५.०५
प्र पीपय वृषभ जिन्व वाजानग्ने त्वं रोदसी नः सुदोधे ।
देवेभिर्देव सुरुचा रुचानो मा नो मर्तस्य दुर्मतिः परि छात् ॥ ३.०१५.०६
इळामग्ने पुरुदंसं सनि गोः शश्वत्तमं हवमानाय साध ।
स्यान्नः सूनुस्तनयो विजावाग्ने सा ते सुमतिभूत्वस्मे ॥ ३.०१५.०७
अयमग्निः सुवीर्यस्येशे महः सौभगस्य ।
राय ईशे स्वपत्यस्य गोमत ईशे वृत्रहथानाम् ॥ ३.०१६.०१
इमं नरो मरुतः सश्वता वृधं यस्मिन्नायः शेवुधासः ।
अभि ये सन्ति पृतनासु दूढ्यो विश्वाहा शत्रुमादभुः ॥ ३.०१६.०२
स त्वं नो रायः शिशीहि मीढ्वो अग्ने सुवीर्यस्य ।
तुविद्युन्न वर्षिष्ठस्य प्रजावतोऽनमीवस्य शुष्मिणः ॥ ३.०१६.०३
चक्रिर्यो विश्वा भुवनाभि सासहिश्चक्रिर्देवेष्वा दुवः ।
आ देवेषु यतत आ सुवीर्य आ शंस उत नृणाम् ॥ ३.०१६.०४
मा नो अग्नेऽमतये मावीरतायै रीरधः ।
मागोतायै सहसस्पुत्र मा निदेऽप द्वेषास्या कृधि ॥ ३.०१६.०५
शग्धि वाजस्य सुभग प्रजावतोऽग्ने बृहतो अध्वरे ।
सं राया भूयसा सृज मयोभुना तुविद्युन्न यशस्वता ॥ ३.०१६.०६

समिध्यमानः प्रथमानु धर्मा समक्तुभिरज्यते विश्ववारः ।
शोचिष्केशो घृतनिर्णिक्पावकः सुयज्ञो अग्निर्यजथाय देवान् ॥ ३.०१७.०१
यथायज्ञो होत्रमग्ने पृथिव्या यथा दिवो जातवेदश्चिकित्वान् ।
एवानेन हविषा यक्षि देवान्मनुष्वद्यज्ञं प्र तिरेममद्य ॥ ३.०१७.०२
त्रीण्यायूषि तव जातवेदस्तिस्त्र आजानीरुषसस्ते अग्ने ।
ताभिर्देवानामवो यक्षि विद्वानथा भव यजमानाय शं योः ॥ ३.०१७.०३
अग्निं सुदीतिं सुदृशं गृणन्तो नमस्यामस्त्वेड्यं जातवेदः ।
त्वां दूतमरतिं हव्यवाहं देवा अकृण्वन्नमृतस्य नाभिम् ॥ ३.०१७.०४
यस्त्वद्धोता पूर्वं अग्ने यजीयान्द्विता च सत्ता स्वधया च शम्भुः ।
तस्यानु धर्मं प्र यजा चिकित्वोऽथ नो धा अध्वरं देववीतौ ॥ ३.०१७.०५
भवा नो अग्ने सुमना उपेतौ सखेव सख्ये पितरेव साधुः ।
पुरुद्रुहो हि क्षितयो जनानां प्रति प्रतीचीर्देहतादरातीः ॥ ३.०१८.०१
तपो ष्वग्ने अन्तराँ अमित्रान्तपा शंसमररुषः परस्य ।
तपो वसो चिकितानो अचित्तान्वि ते तिष्ठन्तामजरा अयासः ॥ ३.०१८.०२
इध्मेनाग्र इच्छमानो घृतेन जुहोमि हव्यं तरसे बलाय ।
यावदीशे ब्रह्मणा वन्दमान इमां धियं शतसेयाय देवीम् ॥ ३.०१८.०३
उच्छ्रोचिषा सहसस्पुत्र स्तुतो बृहद्वयः शशमानेषु धेहि ।
रेवदग्ने विश्वामित्रेषु शं योर्मर्मृज्मा ते तन्वंशं भूरि कृत्वः ॥ ३.०१८.०४
कृधि रत्नं सुसनितर्धनानां स घेदग्ने भवसि यत्समिद्धः ।
स्तोतुर्दुरोणे सुभगस्य रेवत्सृप्रा करस्त्रा दधिषे वपूषि ॥ ३.०१८.०५
अग्निं होतारं प्र वृणे मियेधे गृत्सं कविं विश्वविदममूरम् ।
स नो यक्षद्देवताता यजीयान्नाये वाजाय वनते मघानि ॥ ३.०१९.०१
प्र ते अग्ने हविष्मतीमियर्म्यच्छा सुद्युम्नां रातिनीं घृताचीम् ।
प्रदक्षिणिद्देवतातिमुराणः सं रातिभिर्वसुभिर्यज्ञमश्रेत् ॥ ३.०१९.०२
स तेजीयसा मनसा त्वोत उत शिक्ष स्वपत्यस्य शिक्षोः ।
अग्ने रायो नृतमस्य प्रभूतौ भूयाम ते सुष्टुतयश्च वस्वः ॥ ३.०१९.०३

भूरीणि हि त्वे दधिरे अनीकाग्ने देवस्य यज्यवो जनासः ।
 स आ वह देवतातिं यविष्ठ शर्धो यदद्य दिव्यं यजासि ॥ ३.०१९.०४
 यत्त्वा होतारमनजन्मियेधे निषादयन्तो यजथाय देवाः ।
 स त्वं नो अग्नेऽवितेह बोध्यधि श्रवासि धेहि नस्तनूषु ॥ ३.०१९.०५
 अग्निमुषसमश्विना दधिक्रां व्युष्टिषु हवते वहिरुक्थैः ।
 सुज्योतिषो नः शृण्वन्तु देवाः सजोषसो अध्वरं वावशानाः ॥ ३.०२०.०१
 अग्ने त्री ते वाजिना त्री षधस्था तिस्रस्ते जिह्वा ऋतजात पूर्वीः ।
 तिस्र उ ते तन्वो देववातास्ताभिर्नः पाहि गिरो अप्रयुच्छन् ॥ ३.०२०.०२
 अग्ने भूरीणि तव जातवेदो देव स्वधावोऽमृतस्य नाम ।
 याश्च माया मायिना विश्वमिन्व त्वे पूर्वीः सदधुः पृष्टबन्धो ॥ ३.०२०.०३
 अग्निर्नेता भग इव क्षितीनां दैवीनां देव ऋतुपा ऋतावा ।
 स वृत्रहा सनयो विश्ववेदाः पर्षद्विश्वाति दुरिता गृणन्तम् ॥ ३.०२०.०४
 दधिक्रामग्निमुषसं च देवीं बृहस्पतिं सवितारं च देवम् ।
 अश्विना मित्रावरुणा भगं च वसूनुद्राँ आदित्याँ इह हुवे ॥ ३.०२०.०५
 इमं नो यज्ञममृतेषु धेहीमा हव्या जातवेदो जुषस्व ।
 स्तोकानामग्ने मेदसो घृतस्य होतः प्राशान प्रथमो निषद्य ॥ ३.०२१.०१
 घृतवन्तः पावक ते स्तोकाः श्रोतन्ति मेदसः ।
 स्वधर्मन्देववीतये श्रेष्ठं नो धेहि वार्यम् ॥ ३.०२१.०२
 तुभ्यं स्तोका घृतश्चुतोऽग्ने विप्राय सन्त्य ।
 ऋषिः श्रेष्ठः समिध्यसे यज्ञस्य प्राविता भव ॥ ३.०२१.०३
 तुभ्यं श्रोतन्त्यग्निगो शचीवः स्तोकासो अग्ने मेदसो घृतस्य ।
 कविशस्तो बृहता भानुनागा हव्या जुषस्व मेधिर ॥ ३.०२१.०४
 ओजिष्ठं ते मध्यतो मेद उद्भृतं प्र ते वयं ददामहे ।
 श्रोतन्ति ते वसो स्तोका अधि त्वचि प्रति तान्देवशो विहि ॥ ३.०२१.०५
 अयं सो अग्निर्यस्मिन्सोममिन्द्रः सुतं दधे जठरे वावशानः ।
 सहस्रिणं वाजमत्यं न सप्ति ससवान्सन्तूयसे जातवेदः ॥ ३.०२२.०१

अग्ने॑ यत्ते॒ दि॒वि॒ वर्चः॑ पृथि॒व्यां यदोष॑धीष्व॒प्स्वा य॑जत्र ।
 येना॒न्तरि॑क्षमु॒र्वात॑तन्थ॒ त्वेषः॑ स भानुर॑र्णवो नृच॒क्षाः ॥ ३.०२२.०२
 अग्ने॑ दि॒वो अ॒र्णम॑च्छा जिगा॒स्यच्छा॑ दे॒वाँ ऊचि॑षे धि॒ष्ण्या॒ ये ।
 या रो॑चने पर॒स्तात्सूर्य॑स्य याश्चाव॒स्तादु॑पतिष्ठन्त आपः ॥ ३.०२२.०३
 पु॒री॒ष्यासो॑ अ॒ग्नयः॑ प्राव॒णेभिः॑ स॒जोष॑सः ।
 जुष॑न्ता य॒ज्ञम॑द्रु॒हाऽन॑मीवा इषो म॒हीः ॥ ३.०२२.०४
 इ॒ळाम॑ग्ने पुरु॒दंसं॑ स॒निं गोः॑ श॒श्वत्त॑मं हव॒मानाय॑ साध ।
 स्यान्नः॑ सूनुस्तनयो वि॒जावा॑ग्ने सा ते सु॒मति॑भू॒त्वस्मे ॥ ३.०२२.०५
 निर्मथि॑तः सु॒धित॑ आ स॒धस्थे॑ युवा क॒विर॑ध्वरस्य प्र॒णेता॑ ।
 जूर्य॑त्स्व॒ग्नि॒रज॑रो वनेष्वत्रा दधे अ॒मृतं॑ जा॒तवे॑दाः ॥ ३.०२३.०१
 अम॑न्थि॒ष्टां भार॑ता रेव॒दग्निं॑ दे॒वश्र॑वा दे॒ववा॑तः सु॒दक्ष॑म् ।
 अग्ने॑ वि पश्य बृ॒हता॑भि रा॒येषां॑ नो॒ नेता॑ भवता॒दनु॑ द्यून् ॥ ३.०२३.०२
 दश॑ क्षिपः पू॒र्व्यं सी॑मजी॒जन॑न्सुजा॒तं मा॒तृषु॑ प्रि॒यम् ।
 अ॒ग्निं स्तु॑हि दै॒ववा॑तं दे॒वश्र॑वो यो जना॒नाम॑सद्व॒शी ॥ ३.०२३.०३
 नि त्वा दधे॑ वर आ पृथि॒व्या इ॒ळाया॑स्पदे सु॒दिन॑त्वे अ॒हाम् ।
 दृष॑द्व॒त्यां मानु॑ष आप॒यायां॑ सर॒स्वत्यां॑ रेव॒दग्ने॑ दिदीहि ॥ ३.०२३.०४
 इ॒ळाम॑ग्ने पुरु॒दंसं॑ स॒निं गोः॑ श॒श्वत्त॑मं हव॒मानाय॑ साध ।
 स्यान्नः॑ सूनुस्तनयो वि॒जावा॑ग्ने सा ते सु॒मति॑भू॒त्वस्मे ॥ ३.०२३.०५
 अग्ने॑ स॒हस्व॑ पृ॒तना॑ अ॒भिमा॑तीरपा॒स्य ।
 दुष्ट॑र॒स्तर॑न्नराती॒र्वचो॑ धा य॒ज्ञवा॑हसे ॥ ३.०२४.०१
 अ॒ग्न इ॒ळा स॑मि॒ध्यसे॑ वी॒तिहो॑त्रो अम॒र्त्यः ।
 जुष॑स्व सू नो अध्व॒रम् ॥ ३.०२४.०२
 अग्ने॑ द्यु॒ग्नेन॑ जागृ॒वे स॑हसः सू॒नवा॑हुत ।
 ए॒दं ब॑र्हिः स॒दो म॑म ॥ ३.०२४.०३
 अग्ने॑ विश्वे॒भिर॑ग्निभिर्दे॒वेभि॑र्म॒हया॑ गिरः ।
 य॒ज्ञेषु॑ य उ चा॒यवः॑ ॥ ३.०२४.०४

अग्ने दा दाशुषे रयिं वीरवन्तं परीणसम् ।
 शिशीहि नः सूनमतः ॥ ३.०२४.०५
 अग्ने दिवः सूनुरसि प्रचेतास्तना पृथिव्या उत विश्ववेदाः ।
 ऋधग्देवाँ इह यजा चिकित्वः ॥ ३.०२५.०१
 अग्निः सनोति वीर्याणि विद्वान्सनोति वाजममृताय भूषन् ।
 स नो देवाँ एह वहा पुरुक्षो ॥ ३.०२५.०२
 अग्निर्द्यावापृथिवी विश्वजन्ये आ भाति देवी अमृते अमूरः ।
 क्षयन्वाजैः पुरुश्चन्द्रो नमोभिः ॥ ३.०२५.०३
 अग्र इन्द्रश्च दाशुषो दुरोणे सुतावतो यज्ञमिहोप यातम् ।
 अमर्धन्ता सोमपेयाय देवा ॥ ३.०२५.०४
 अग्ने अपां समिध्यसे दुरोणे नित्यः सूनो सहसो जातवेदः ।
 सधस्थानि महयमान ऊती ॥ ३.०२५.०५
 वैश्वानरं मनसाग्निं निचाय्या हविष्मन्तो अनुषत्यं स्वर्विदम् ।
 सुदानु देवं रथिरं वसूयवो गीर्भी रणवं कुशिकासो हवामहे ॥ ३.०२६.०१
 तं शुभ्रमग्निमवसे हवामहे वैश्वानरं मातरिश्वानमुक्थ्यम् ।
 बृहस्पतिं मनुषो देवतातये विप्रं श्रोतारमतिथिं रघुष्यदम् ॥ ३.०२६.०२
 अश्वो न क्रन्दञ्जनिभिः समिध्यते वैश्वानरः कुशिकेभिर्युगेयुगे ।
 स नो अग्निः सुवीर्यं स्वश्व्यं दधातु रत्नममृतेषु जागृविः ॥ ३.०२६.०३
 प्र यन्तु वाजास्तविषीभिरग्रयः शुभे सम्मिश्लाः पृषतीरयुक्षत ।
 बृहदुक्षो मरुतो विश्ववेदसः प्र वेपयन्ति पर्वताः अदाभ्याः ॥ ३.०२६.०४
 अग्निश्रियो मरुतो विश्वकृष्टय आ त्वेषमुग्रमव ईमहे वयम् ।
 ते स्वानिनो रुद्रिया वर्षनिर्णिजः सिंहा न हेषक्रतवः सुदानवः ॥ ३.०२६.०५
 व्रातव्रातं गणंगणं सुशस्तिभिरग्नेर्भामं मरुतामोज ईमहे ।
 पृषदश्वासो अनवभ्रराधसो गन्तारो यज्ञं विदथेषु धीराः ॥ ३.०२६.०६
 अग्निरस्मि जन्मना जातवेदा घृतं मे चक्षुरमृतं म आसन् ।
 अर्कस्त्रिधातू रजसो विमानोऽजस्रो घर्मो हविरस्मि नाम ॥ ३.०२६.०७

त्रिभिः पवित्रैरपुपोद्धृक् हृदा मतिं ज्योतिरनु प्रजानन् ।
 वर्षिष्ठं रत्नमकृत स्वधाभिरादिद्वावापृथिवी पर्यपश्यत् ॥ ३.०२६.०८
 शतधारमुत्समक्षीयमाणं विपश्चितं पितरं वक्त्रानाम् ।
 मेळिं मदन्तं पित्रोरुपस्थे तं रोदसी पिपृतं सत्यवाचम् ॥ ३.०२६.०९
 प्र वो वाजा अभिद्यवो हविष्मन्तो घृताच्या ।
 देवाञ्जिगाति सुम्रयुः ॥ ३.०२७.०१
 ईळे अग्निं विपश्चितं गिरा यज्ञस्य साधनम् ।
 श्रुष्टीवानं धितावानम् ॥ ३.०२७.०२
 अग्ने शकेम ते वयं यमं देवस्य वाजिनः ।
 अति द्वेषासि तरेम ॥ ३.०२७.०३
 समिध्यमानो अध्वरेऽग्निः पावक ईड्यः ।
 शोचिष्केशस्तमीमहे ॥ ३.०२७.०४
 पृथुपाजा अमर्त्यो घृतनिर्णिव्स्वाहुतः ।
 अग्निर्यज्ञस्य हव्यवाट् ॥ ३.०२७.०५
 तं सबाधो यतस्सुच इत्था धिया यज्ञवन्तः ।
 आ चक्रुरग्निमृतये ॥ ३.०२७.०६
 होता देवो अमर्त्यः पुरस्तादेति मायया ।
 विदथानि प्रचोदयन् ॥ ३.०२७.०७
 वाजी वाजेषु धीयतेऽध्वरेषु प्र णीयते ।
 विप्रो यज्ञस्य साधनः ॥ ३.०२७.०८
 धिया चक्रे वरेण्यो भूतानां गर्भमा दधे ।
 दक्षस्य पितरं तना ॥ ३.०२७.०९
 नि त्वा दधे वरेण्यं दक्षस्येळा सहस्कृत ।
 अग्ने सुदीतिमुशिजम् ॥ ३.०२७.१०
 अग्निं यन्तुरमप्सुरमृतस्य योगे वनुषः ।
 विप्रा वाजैः समिन्धते ॥ ३.०२७.११

ऊ॒र्जो॑ न॒पात॑म॒ध्वरे॑ दी॒दिवा॑स॒मुप॑ द्यवि ।
 अ॒ग्निमी॑ळे क॒विक्र॑तुम् ॥ ३.०२७.१२
 ई॒ळेत्यो॑ नम॒स्यस्ति॑रस्तमा॒सि द॑र्शतः ।
 स॒मग्नि॑रि॒ध्यते॑ वृषा ॥ ३.०२७.१३
 वृषो॑ अ॒ग्निः स॒मिध्य॑तेऽश्वो न दे॒ववा॑हनः ।
 तं ह॒विष्म॑न्त ई॒ळते ॥ ३.०२७.१४
 वृष॑णं त्वा व॒यं वृष॑न्वृषणः स॒मिधी॑महि ।
 अ॒ग्ने दी॑द्यतं बृहत् ॥ ३.०२७.१५
 अ॒ग्ने जु॑षस्व नो ह॒विः पु॒रोळा॑शं जा॒तवे॑दः ।
 प्रा॒तःसा॒वे धि॑यावसो ॥ ३.०२८.०१
 पु॒रोळा॑ अ॒ग्ने प॑च॒तस्तु॑भ्यं वा घा परिष्कृतः ।
 तं जु॑षस्व यविष्म ॥ ३.०२८.०२
 अ॒ग्ने वी॑हि पु॒रोळा॑शमाहु॒तं ति॒रोअ॑ह्वयम् ।
 स॒हसः॑ सू॒नुर॑स्यध्वरे हितः ॥ ३.०२८.०३
 मा॒ध्यदि॑ने सवने जा॒तवे॑दः पु॒रोळा॑शमिह कवे जुषस्व ।
 अ॒ग्ने य॑ह्वस्य तव भा॒गधे॑यं न प्र मि॒नन्ति॑ वि॒दथे॑षु धीराः ॥ ३.०२८.०४
 अ॒ग्ने तृ॑तीये सवने हि कानिषः पु॒रोळा॑शं स॒हसः॑ सू॒नवा॑हु॒तम् ।
 अथा॑ दे॒वेष्व॑ध्वरं वि॒पन्य॑या धा रत्न॒वन्त॑म॒मृते॑षु जा॒गृवि॑म् ॥ ३.०२८.०५
 अ॒ग्ने वृ॑धान आहु॒तिं पु॒रोळा॑शं जा॒तवे॑दः ।
 जु॑षस्व ति॒रोअ॑ह्वयम् ॥ ३.०२८.०६
 अ॒स्ती॑दम॒धिम॑न्थनमस्ति प्र॒जन॑नं कृतम् ।
 ए॒तां वि॑श॒पत्नी॑मा भरा॒ग्निं म॑न्थाम पूर्॒वथा ॥ ३.०२९.०१
 अ॒रण्यो॑र्नि॒हितो॑ जा॒तवे॑दा गर्भ इव सु॒धितो॑ गर्भिणीषु ।
 दि॒वेदि॑व ई॒ड्यो॑ जा॒गृव॑द्भिर्ह॒विष्म॑द्भिर्म॒नुष्ये॑भिर॒ग्निः ॥ ३.०२९.०२
 उ॒त्ताना॑यामव भरा चि॒कित्वा॑न्सद्यः प्र॒वीता॑ वृषणं ज॒जान॑ ।
 अ॒रुष॑स्तूपो रुश॒दस्य॑ पा॒ज इ॒ळाया॑स्पु॒त्रो व॒युने॑ऽजनिष्ट ॥ ३.०२९.०३

इ॒ळाया॑स्त्वा प॒दे व॒यं नाभा॑ पृथि॒व्या अधि॑ ।
 जा॒तवे॒दो नि॑ धी॒मह्य॑ग्ने ह॒व्याय॑ वो॒व्हे ॥ ३.०२९.०४
 मन्थ॑ता नरः क॒विम॑द्वयन्तं प्र॒चेत॑सम॒मृतं सु॑प्रती॒कम् ।
 य॒ज्ञस्य॑ के॒तुं प्रथ॑मं पुर॒स्तादग्निं॑ नरो॒ जन॑यता सु॒शेव॑म् ॥ ३.०२९.०५
 यदी॑ मन्थन्ति बा॒हुभिर्वि॑ रोच॒तेऽश्वो॑ न वा॒ज्यरु॑षो वने॒ष्वा ।
 चि॒त्रो न याम॑न्न॒श्विनो॑रनि॒वृतः॑ परि॒ वृण॑त्तद्य॒श्मन॑स्तृ॒णा द॑हन् ॥ ३.०२९.०६
 जा॒तो अ॒ग्नी रोच॑ते चे॒कितानो॑ वा॒जी वि॒प्रः क॒विश॑स्तः सु॒दानुः ।
 यं दे॒वास ई॒ड्यं वि॒श्ववि॑दं ह॒व्यवा॑ह॒मदधु॑र॒ध्वरेषु॑ ॥ ३.०२९.०७
 सी॒द हो॑तः स्व उ॒ लोके॑ चि॒कित्वा॑न्सा॒दया॑ य॒ज्ञं सु॒कृत॑स्य॒ योनौ॑ ।
 दे॒वावी॑र्दे॒वान्हा॑विषा॒ यजा॑स्य॒ग्ने बृ॒हद्य॑ज॒माने॑ वयो॒ धाः ॥ ३.०२९.०८
 कृ॒णोत॑ धू॒मं वृष॑णं सखा॒योऽस्त्रे॑धन्त॒ इत॑न वा॒जम॑च्छ ।
 अ॒यम॑ग्निः पृ॒तना॑षाट् सु॒वीरो॑ येन॒ दे॒वासो॑ अस॒हन्त॑ दस्यून ॥ ३.०२९.०९
 अ॒यं ते॒ योनि॑र्ऋ॒त्वियो॑ यतो॒ जा॒तो अ॒रोच॑थाः ।
 तं जा॒नन्न॑ग्र आ॒ सी॒दाथा॑ नो वर्ध॒या गि॑रः ॥ ३.०२९.१०
 त॒नून॑पादुच्यते गर्भ॒ आसु॑रो नरा॒शंसो॑ भवति॒ यद्वि॑जायते ।
 मा॒तरि॑श्वा यदमिमीत॒ मा॒तरि॑ वा॒तस्य॑ स॒गो अ॒भव॑त्सरोमणि ॥ ३.०२९.११
 सु॒निर्म॑था॒ निर्म॑थितः सु॒निधा॑ नि॒हितः॑ क॒विः ।
 अ॒ग्ने स्व॑ध्वरा कृणु दे॒वान्दे॒वय॑ते य॒ज ॥ ३.०२९.१२
 अ॒जी॒जन॑न्नमृतं म॒र्त्यासो॑ऽस्त्रेमा॒णं तर॑णि॒ वी॒ळुज॑म्भम् ।
 दश॑ स्व॒सारो॑ अ॒ग्रुवः॑ समी॒चीः पु॒मांसं॑ जा॒तम॑भि सं र॒भन्ते ॥ ३.०२९.१३
 प्र स॒प्तहो॑ता स॒नका॑दरोचत॒ मा॒तुरु॑प॒स्थे यद॑शोच॒दूध॑नि ।
 न नि॑ मिषति सु॒रणो॑ दि॒वेदि॒वे यद॑सुरस्य॒ ज॒ठरा॑दजायत ॥ ३.०२९.१४
 अ॒मि॒त्रायु॑धो मरु॒तामि॑व प्र॒याः प्रथ॑म॒जा ब्र॒ह्मणो॑ वि॒श्वमि॑द्विदुः ।
 द्यु॒म्रव॑द्ब्रह्म कु॒शिका॑स ए॒रिर॑ एक॒एको॑ दम॒ अ॒ग्निं समी॑धिरे ॥ ३.०२९.१५
 यद॑द्य त्वा प्र॒यति॑ य॒ज्ञे अ॒स्मिन्हो॑तश्चि॒कित्वो॑ऽवृ॒णीम॑हीह ।
 ध्रु॒वम॑या ध्रु॒वमु॑ताशमि॒ष्ठाः प्र॒जा॒नन्वि॑द्वाँ उप॒ याहि॑ सोमम् ॥ ३.०२९.१६

इच्छन्ति त्वा सोम्यासः सखायः सुन्वन्ति सोमं दधति प्रयांसि ।
 तितिक्षन्ते अभिशस्तिं जनानामिन्द्र त्वदा कश्चन हि प्रकेतः ॥ ३.०३०.०१
 न ते दूरे परमा चिद्रजास्या तु प्र याहि हरिवो हरिभ्याम् ।
 स्थिराय वृष्णे सवना कृतेमा युक्ता ग्रावाणः समिधाने अग्नौ ॥ ३.०३०.०२
 इन्द्रः सुशिप्रो मघवा तरुत्रो महाव्रातस्तुविकूर्मिर्ऋधावान् ।
 यदुग्रो धा बाधितो मर्त्येषु कश् त्वा ते वृषभ वीयाणि ॥ ३.०३०.०३
 त्वं हि ष्मा च्यावयन्नच्युतान्येको वृत्रा चरसि जिघ्रमानः ।
 तव द्यावापृथिवी पर्वतासोऽनु व्रताय निमितेव तस्थुः ॥ ३.०३०.०४
 उताभये पुरुहूत श्रवोभिरको दृव्हमवदो वृत्रहा सन् ।
 इमे चिदिन्द्र रोदसी अपारे यत्सगुम्भा मघवन्काशिरित्ते ॥ ३.०३०.०५
 प्र सू त इन्द्र प्रवता हरिभ्यां प्र ते वज्रः प्रमृणत्रेतु शत्रून् ।
 जहि प्रतीचो अनूचः पराचो विश्व सत्यं कृणुहि विष्टमस्तु ॥ ३.०३०.०६
 यस्मै धायुरदधा मर्त्यायाभक्तं चिद्धजते गेह्यं सः ।
 भद्रा त इन्द्र सुमतिर्घृताची सहस्रदाना पुरुहूत रातिः ॥ ३.०३०.०७
 सहदानुं पुरुहूत क्षियन्तमहस्तमिन्द्र सं पिणक्कुणारुम् ।
 अभि वृत्रं वर्धमानं पियारुमपादमिन्द्र तवसा जघन्थ ॥ ३.०३०.०८
 नि सामनामिषिरामिन्द्र भूमिं महीमपारां सदने ससत्थ ।
 अस्तभ्राद्यां वृषभो अन्तरिक्षमर्षन्त्वापस्त्वयेह प्रसूताः ॥ ३.०३०.०९
 अलातृणो वल इन्द्र व्रजो गोः पुरा हन्तोर्भयमानो व्यार ।
 सुगान्पथो अकृणोन्निरजे गाः प्रावन्वाणीः पुरुहूतं धमन्तीः ॥ ३.०३०.१०
 एको द्वे वसुमती समीची इन्द्र आ पप्रौ पृथिवीमुत द्याम् ।
 उतान्तरिक्षादभि नः समीक इषो रथीः सयुजः शूर वाजान् ॥ ३.०३०.११
 दिशः सूर्यो न मिनाति प्रदिष्टा दिवेदिवे हर्यश्वप्रसूताः ।
 सं यदानळध्वन आदिदश्वैर्विमोचनं कृणुते तत्त्वस्य ॥ ३.०३०.१२
 दिदृक्षन्त उपसो यामन्नक्तोर्विवस्वत्या महि चित्रमनीकम् ।
 विश्वे जानन्ति महिना यदागादिन्द्रस्य कर्म सुकृता पुरूणि ॥ ३.०३०.१३
 महि ज्योतिर्निहितं वक्षणास्वामा पक्कं चरति विभ्रती गौः ।

विश्वं स्वाद्म सम्भृतमुस्त्रियायां यत्सीमिन्द्रो अदधाद्भोजनाय ॥ ३.०३०.१४
 इन्द्र दृह्य यामकोशा अभूवन्यज्ञाय शिक्ष गृणते सखिभ्यः ।
 दुर्मायवो दुरेवा मर्त्यासो निषङ्गिणो रिपवो हन्त्वासः ॥ ३.०३०.१५
 सं घोषः शृण्वेऽवमैरमित्रैर्जही न्येष्वशनिं तपिष्ठाम् ।
 वृश्चेमधस्ताद्वि रुजा सहस्व जहि रक्षो मघवन्नन्धयस्व ॥ ३.०३०.१६
 उद्वृह रक्षः सहमूलमिन्द्र वृश्चा मध्यं प्रत्यग्रं शृणीहि ।
 आ कीवतः सललूकं चकर्थं ब्रह्मद्विषे तपुषिं हेतिमस्य ॥ ३.०३०.१७
 स्वस्तये वाजिभिश्च प्रणेतः सं यन्महीरिष आसत्सि पूर्वीः ।
 रायो वन्तारो बृहतः स्यामास्मे अस्तु भग इन्द्र प्रजावान् ॥ ३.०३०.१८
 आ नो भर भगमिन्द्र द्युमन्तं नि ते देष्णस्य धीमहि प्रेके ।
 ऊर्व इव पप्रथे कामो अस्मे तमा पृण वसुपते वसूनाम् ॥ ३.०३०.१९
 इमं कामं मन्दया गोभिरश्वैश्चन्द्रवता राधसा पप्रथश्च ।
 स्वर्यवो मतिभिस्तुभ्यं विप्रा इन्द्राय वाहः कुशिकासो अक्रन् ॥ ३.०३०.२०
 आ नो गोत्रा दर्दहि गोपते गाः समस्मभ्यं सनयो यन्तु वाजाः ।
 दिवक्षा असि वृषभ सत्यशुष्मोऽस्मभ्यं सु मघवन्बोधि गोदाः ॥ ३.०३०.२१
 शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
 शृण्वन्तमुग्रमृतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०३०.२२
 शासद्वहिर्दुहितुर्नस्य गाद्विद्वौ ऋतस्य दीधितिं सपर्यन् ।
 पिता यत्र दुहितुः सेकमृञ्जंसं शग्म्येन मनसा दधन्वे ॥ ३.०३१.०१
 न जामये तान्वो रिक्थमारैक्कार गर्भं सनितुर्निधानम् ।
 यदी मातरो जनयन्त वहिमन्यः कर्ता सुकृतीरन्य ऋन्धन् ॥ ३.०३१.०२
 अग्निर्जज्ञे जुह्वा३ रेजमानो महस्पुत्राँ अरुषस्य प्रयक्षे ।
 महान्गर्भो मह्या जातमेषां मही प्रवृद्धयंश्चस्य यज्ञैः ॥ ३.०३१.०३
 अभि जैत्रीरसचन्त स्पृधानं महि ज्योतिस्तमसो निरजानन् ।
 तं जानतीः प्रत्युदायन्नुषासः पतिर्गवामभवदेक इन्द्रः ॥ ३.०३१.०४
 वीळौ सतीरभि धीरा अतृन्दन्प्राचाहिन्वन्मनसा सप्त विप्राः ।

विश्वामविन्दन्पथ्यामृतस्य प्रजानन्नित्ता नमसा विवेश ॥ ३.०३१.०५
विदद्यदी सरमा रुग्णमद्रेर्महि पाथः पूर्य सध्र्यक्कः ।
अग्रं नयत्सुपद्यक्षराणामच्छा रवं प्रथमा जानती गात् ॥ ३.०३१.०६
अगच्छदु विप्रतमः सखीयन्नसूदयत्सुकृते गर्भमद्रिः ।
ससान मर्यो युवभिर्मखस्यन्नथाभवदङ्गिराः सद्यो अर्वन् ॥ ३.०३१.०७
सतःसतः प्रतिमानं पुरोभूर्विश्वा वेद जनिमा हन्ति शुष्णम् ।
प्र णो दिवः पदवीर्गव्युरर्चन्सखा सखीर्रमुश्चन्निरवद्यात् ॥ ३.०३१.०८
नि गव्यता मनसा सेदुरकैः कृण्वानासो अमृतत्वाय गातुम् ।
इदं चिन्तु सदनं भूर्येषां येन मासाँ असिषासन्नृतेन ॥ ३.०३१.०९
सम्पश्यमाना अमदन्नभि स्वं पयः प्रत्नस्य रेतसो दुघानाः ।
वि रोदसी अतपद्धोष एषां जाते निष्ठामदधुर्गोषु वीरान् ॥ ३.०३१.१०
स जातेभिर्वृत्रहा सेदु हव्यैरुदुस्त्रिया असृजदिन्द्रो अकैः ।
उरूच्यस्मै घृतवद्भरन्ती मधु स्वाद्य दुदुहे जेन्या गौः ॥ ३.०३१.११
पित्रे चिच्चक्रुः सदनं समस्मै महि त्विषीमत्सुकृतो वि हि ख्यन् ।
विष्कभ्रन्तः स्कम्भेना जनित्री आसीना ऊर्ध्वं रभसं वि मिन्वन् ॥ ३.०३१.१२
मही यदि धिषणा शिश्रथे धात्सद्योवृधं विभ्वंश रोदस्योः ।
गिरो यस्मिन्ननवद्याः समीचीर्विश्वा इन्द्राय तविषीरनुत्ताः ॥ ३.०३१.१३
मह्या ते सरख्यं वशिम शक्तीरा वृत्रघ्ने नियुतो यन्ति पूर्वीः ।
महि स्तोत्रमव आगन्म सूरैरस्माकं सु मघवन्बोधि गोपाः ॥ ३.०३१.१४
महि क्षेत्रं पुरु श्चन्द्रं विविद्वानादित्सखिभ्यश्चरथं समैरत् ।
इन्द्रो नृभिरजनद्वीघानः साकं सूर्यमुषसं गातुमग्निम् ॥ ३.०३१.१५
अपश्चिदेष विभ्वोऽ दमूनाः प्र सध्रीचीरसृजद्विष्वश्चन्द्राः ।
मध्वः पुनानाः कविभिः पवित्रैर्द्युभिर्हिन्वन्त्यक्तुभिर्धनुत्रीः ॥ ३.०३१.१६
अनु कृष्णे वसुधिती जिहाते उभे सूर्यस्य मंहना यजत्रे ।
परि यत्ते महिमानं वृजध्वै सखाय इन्द्र काम्या ऋजिप्याः ॥ ३.०३१.१७
पतिर्भव वृत्रहन्सूनृतानां गिरां विश्वायुर्वृषभो वयोधाः ।
आ नो गहि सरख्येभिः शिवेभिर्महान्महीभिरूतिभिः सरण्यन् ॥ ३.०३१.१८

तमङ्गिरस्वन्नमसा सपर्यन्नव्यं कृणोमि सन्यसे पुराजाम् ।
 द्रुहो वि याहि बहुला अदेवीः स्वश्च नो मघवन्सातये धाः ॥ ३.०३१.१९
 मिहः पावकाः प्रतता अभूवन्स्वस्ति नः पिपृहि पारमासाम् ।
 इन्द्र त्वं रथिरः पाहि नो रिषो मक्षूमक्षू कृणुहि गोजितो नः ॥ ३.०३१.२०
 अदेदिष्ट वृत्रहा गोपतिर्गा अन्तः कृष्णां अरुषैर्धामभिर्गात् ।
 प्र सूनृता दिशमान ऋतेन दुरश्च विश्वा अवृणोदप स्वाः ॥ ३.०३१.२१
 शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
 शृण्वन्तमुग्रमृतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०३१.२२
 इन्द्र सोमं सोमपते पिबेमं माध्यदिनं सवनं चारु यत्ते ।
 प्रप्रुथ्या शिप्रे मघवन्नृजीषिन्विमुच्या हरी इह मादयस्व ॥ ३.०३२.०१
 गवाशिरं मन्थिनमिन्द्र शुक्रं पिबा सोमं ररिमा ते मदाय ।
 ब्रह्मकृता मारुतेना गणेन सजोषा रुद्रैस्तृपदा वृषस्व ॥ ३.०३२.०२
 ये ते शुष्मं ये तविषीमवर्धन्नर्चन्त इन्द्र मरुतस्त ओजः ।
 माध्यदिने सवने वज्रहस्त पिबा रुद्रेभिः सगणः सुशिप्र ॥ ३.०३२.०३
 त इन्वस्य मधुमद्विविप्र इन्द्रस्य शर्धो मरुतो य आसन् ।
 येभिर्वृत्रस्येषितो विवेदामर्मणो मन्यमानस्य मर्म ॥ ३.०३२.०४
 मनुष्वदिन्द्र सवनं जुषाणः पिबा सोमं शश्वते वीर्याय ।
 स आ ववृत्स्व हर्यश्व यज्ञैः सरण्युभिरपो अर्णा सिसर्षि ॥ ३.०३२.०५
 त्वमपो यद्ध वृत्रं जघन्वाँ अत्याँ इव प्रासृजः सर्तवाजौ ।
 शयानमिन्द्र चरता वधेन वत्रिवांसं परि देवीरदेवम् ॥ ३.०३२.०६
 यजाम इन्नमसा वृद्धमिन्द्र बृहन्तमृष्वमजरं युवानम् ।
 यस्य प्रिये ममतुर्यज्ञियस्य न रोदसी महिमानं ममाते ॥ ३.०३२.०७
 इन्द्रस्य कर्म सुकृता पुरूणि व्रतानि देवा न मिनन्ति विश्वे ।
 दाधार यः पृथिवीं द्यामुतेमां जजान सूर्यमुषसं सुदंसाः ॥ ३.०३२.०८
 अद्रोघ सत्यं तव तन्महित्वं सद्यो यज्ञातो अपिबो ह सोमम् ।
 न द्याव इन्द्र तवसस्त ओजो नाहा न मासाः शरदो वरन्त ॥ ३.०३२.०९

त्वं सद्यो अपिबो जात इन्द्र मदाय सोमं परमे व्योमन् ।
 यद्ध द्यावापृथिवी आविवेशीरथाभवः पूर्यः कारुधायाः ॥ ३.०३२.१०
 अहन्नहिं परिशयानमर्ण ओजायमानं तुविजात तव्यान् ।
 न ते महित्वमनु भूदध द्यौर्यदन्यया स्फिग्याश्च क्षामवस्थाः ॥ ३.०३२.११
 यज्ञो हि त इन्द्र वर्धनो भूदुत प्रियः सुतसोमो मियेधः ।
 यज्ञेन यज्ञमव यज्ञियः सन्यज्ञस्ते वज्रमहिहत्य आवत् ॥ ३.०३२.१२
 यज्ञेनेन्द्रमवसा चक्रे अर्वागैन सुम्राय नव्यसे ववृत्याम् ।
 यः स्तोमैर्भिर्वावृधे पूर्येभिर्यो मध्यमेभिरुत नूतनेभिः ॥ ३.०३२.१३
 विवेष यन्मा धिषणा जजान स्तवै पुरा पार्यादिन्द्रमहः ।
 अंहसो यत्र पीपरद्यथा नो नावेव यान्तमुभये हवन्ते ॥ ३.०३२.१४
 आपूर्णो अस्य कलशः स्वाहा सेक्तेव कोशं सिसिचे पिबध्वै ।
 समु प्रिया आववृत्रन्मदाय प्रदक्षिणिदभि सोमास इन्द्रम् ॥ ३.०३२.१५
 न त्वा गभीरः पुरुहूत सिन्धुर्नाद्रयः परि षन्तो वरन्त ।
 इत्था सखिभ्य इषितो यदिन्द्रा दृह्वं चिदरुजो गव्यमूर्वम् ॥ ३.०३२.१६
 शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
 शृण्वन्तमुग्रमूतये समत्सु घ्नन्त वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०३२.१७
 प्र पर्वतानामुशती उपस्थादक्षे इव विषिते हासमाने ।
 गावेव शुभ्रे मातरा रिहाणे विपाट् छुतुद्री पयसा जवेते ॥ ३.०३३.०१
 इन्द्रेषिते प्रसवं भिक्षमाणे अच्छा समुद्रं रथ्येव याथः ।
 समाराणे ऊर्मिभिः पिन्वमाने अन्या वामन्यामप्येति शुभ्रे ॥ ३.०३३.०२
 अच्छा सिन्धुं मातृतमामयासं विपाशमुर्वी सुभगामगन्म ।
 वत्समिव मातरा सरिहाणे समानं योनिमनु संचरन्ती ॥ ३.०३३.०३
 एना वयं पयसा पिन्वमाना अनु योनिं देवकृतं चरन्तीः ।
 न वर्तवे प्रसवः सर्गतक्तः कियुर्विप्रो नद्यो जोहवीति ॥ ३.०३३.०४
 रमध्वं मे वचसे सोम्याय ऋतावरीरुप मुहूर्तमेवैः ।
 प्र सिन्धुमच्छा बृहती मनीषावस्युरहे कुशिकस्य सूनुः ॥ ३.०३३.०५

इन्द्रो॑ अस्माँ॑ अरद॒द्वज्र॑बा॒हुरपा॑ह॒न्वृत्रं॑ परि॒धिं नदी॑नाम् ।
 दे॒वोऽन॑यत्स॒विता सु॑पाणिस्तस्य॒ वयं प्र॑सवे॒ याम उ॑र्वीः ॥ ३.०३३.०६
 प्र॒वाच्य॑ श॒श्वधा॑ वी॒र्यं॑ तदिन्द्र॒स्य कर्म॑ यदहि॒ विवृ॑श्चत् ।
 वि वज्र॑ण परिषदो॑ जघानाय॒त्रापोऽय॑नमिच्छ॒मानाः ॥ ३.०३३.०७
 ए॒तद्वचो॑ ज॒रित॑र्मापि मृ॒ष्टा आ य॑त्ते घोषानु॒त्तरा यु॑गानि ।
 उ॒क्थेषु॑ कारो॒ प्रति नो॑ जुषस्व॒ मा नो नि॑ कः पुरुष॒त्रा नम॑स्ते ॥ ३.०३३.०८
 ओ षु॑ स्व॒सारः कार॑वे शृणोत॒ ययौ वो॑ दूराद॒नसा॑ रथेन ।
 नि षू॑ नमध्वं॒ भवता॑ सु॒पारा॑ अधो॒अक्षाः सिन्ध॑वः स्रो॒त्याभिः ॥ ३.०३३.०९
 आ ते॑ कारो शृणवामा॒ वचा॑सि॒ ययाथ॑ दूराद॒नसा॑ रथेन ।
 नि ते॑ नसै॒ पीप्या॑नेव॒ योषा॑ म॒र्यायेव॑ क॒न्या श॒श्वचै॑ ते ॥ ३.०३३.१०
 यदङ्ग॑ त्वा॒ भर॑ताः संतरे॒युर्गव्य॑न्ग्राम॒ इषि॑त इन्द्र॒जूतः ।
 अर्षा॑दह॒ प्रस॑वः सर्ग॒तक्त॑ आ वो॒ वृणे॑ सु॒मतिं॑ य॒ज्ञिया॑नाम् ॥ ३.०३३.११
 अ॒तारि॑षुर्भ॒रता॑ ग॒व्यवः॑ समभ॒क्त वि॑प्रः सु॒मतिं॑ नदी॒नाम् ।
 प्र पि॒न्वध्व॑मिषयन्तीः सु॒राधा॑ आ व॒क्षणाः॑ पृ॒णध्व॑ या॒त शी॑भम् ॥ ३.०३३.१२
 उ॒द्व ऊ॑र्मिः श॒म्या ह॑न्त्वापो॒ योक्रा॑णि मु॒ञ्चत॑ ।
 मादु॑ष्कृतौ॒ व्येन॑सा॒घ्न्यौ शू॑नमार॒ताम् ॥ ३.०३३.१३
 इन्द्रः॑ पू॒र्भिदा॑तिर॒द्वासम॑कैर्विद॒द्वसु॑र्दय॒मानो॑ वि शत्रून् ।
 ब्रह्म॑जूतस्त॒न्वा वा॑वृ॒धानो॑ भूरि॒दात्र॑ आ॒पृण॑द्रोदसी॒ उभे ॥ ३.०३४.०१
 म॒खस्य॑ ते त॒विष॑स्य॒ प्र जू॑तिमि॒र्यमि॑ वा॒चम॑मृ॒ताय॑ भूषन् ।
 इन्द्र॑ क्षि॒तीना॑मसि॒ मानु॑षीणां॒ विशां॑ दै॒वीना॑मु॒त पूर्॑व्यावा ॥ ३.०३४.०२
 इन्द्रो॑ वृ॒त्रम॑वृ॒णोच्छ॑र्धनीतिः॒ प्र मा॑यिनाम॒मिना॑द्व॒र्षणी॑तिः ।
 अह॑न्व्य॒समु॑श॒धग्व॑नेष्वावि॒र्धेना॑ अ॒कृ॒णोद्रा॑म्याणाम् ॥ ३.०३४.०३
 इन्द्रः॑ स्व॒र्षा जन॑यन्न॒हानि॑ जि॒गायो॑शि॒ग्भिः पृ॑तना॒ अभि॑ष्टिः ।
 प्रा॒रोच॑यन्म॒नवे॑ के॒तुम॑ह्नाम॒विन्द॑ञ्चोति॒र्बृह॑ते रणाय ॥ ३.०३४.०४
 इन्द्र॑स्तु॒जो ब॑र्हणा॒ आ वि॑वेश॒ नृव॑द्धानो॒ नर्या॑ पुरू॒णि ।
 अ॒चेत॑य॒द्धिय॑ इ॒मा ज॑रि॒त्रे प्रे॑मं वर्ण॒मति॑रच्छु॒क्रमा॑साम् ॥ ३.०३४.०५

महो महानि पनयन्त्यस्येन्द्रस्य कर्म सुकृता पुरूणि ।
वृजनेन वृजिनान्सं पिपेष मायाभिर्दस्यूर्भिभूत्योजाः ॥ ३.०३४.०६
युधेन्द्रो महा वरिवश्चकार देवेभ्यः सत्पतिश्चर्षणिप्राः ।
विवस्वतः सदने अस्य तानि विप्रा उक्थेभिः कवयो गृणन्ति ॥ ३.०३४.०७
सत्रासाहं वरेण्यं सहोदां ससवांसं स्वरपश्च देवीः ।
ससान यः पृथिवीं द्यामुतेमामिन्द्र मदन्त्यनु धीरणासः ॥ ३.०३४.०८
ससानात्याँ उत सूर्यं ससानेन्द्रः ससान पुरुभोजसं गाम् ।
हिरण्यमुत भोगं ससान हृत्वी दस्यून्यार्यं वर्णमावत् ॥ ३.०३४.०९
इन्द्र ओषधीरसनोदहानि वनस्पतीँरसनोदन्तरिक्षम् ।
बिभेद वलं ननुदे विवाचोऽथाभवद्दमिताभिकृतूनाम् ॥ ३.०३४.१०
शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
शृण्वन्तमुग्रमृतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०३४.११
तिष्ठा हरी रथ आ युज्यमाना याहि वायुर्न नियुतो नो अच्छ ।
पिबास्यन्धो अभिसृष्टो अस्मे इन्द्र स्वाहा ररिमा ते मदाय ॥ ३.०३५.०१
उपाजिरा पुरुहूताय सप्ती हरी रथस्य धूर्वा युनज्मि ।
द्रवद्यथा सम्भृतं विश्वतश्चिदुपेमं यज्ञमा वहात इन्द्रम् ॥ ३.०३५.०२
उपो नयस्व वृषणा तपुष्पोतेमव त्वं वृषभ स्वधावः ।
ग्रसेतामश्वा वि मुचेह शोणा दिवेदिवे सदृशीरद्धि धानाः ॥ ३.०३५.०३
ब्रह्मणा ते ब्रह्मयुजा युनज्मि हरी सखाया सधमाद आशू ।
स्थिरं रथं सुखमिन्द्राधितिष्ठन्नजानन्विद्वाँ उप याहि सोमम् ॥ ३.०३५.०४
मा ते हरी वृषणा वीतपृष्ठा नि रीरमन्यजमानासो अन्ये ।
अत्यायाहि शश्वतो वयं तेऽरं सुतेभिः कृणवाम सोमैः ॥ ३.०३५.०५
तवायं सोमस्त्वमेह्यर्वाङ्कुशत्तमं सुमना अस्य पाहि ।
अस्मिन्यज्ञे बर्हिष्या निषद्या दधिष्वेमं जठर इन्दुमिन्द्र ॥ ३.०३५.०६
स्तीर्णं ते बर्हिः सुत इन्द्र सोमः कृता धाना अत्तवे ते हरिभ्याम् ।
तदोकसे पुरुशाकाय वृष्णे मरुत्वते तुभ्यं राता हवीषि ॥ ३.०३५.०७

इमं नरः पर्वतास्तुभ्यमापः समिन्द्र गोभिर्मधुमन्तमक्रन् ।
 तस्यागत्या सुमना ऋष्व पाहि प्रजानन्विद्वान्पथ्या३ अनु स्वाः ॥ ३.०३५.०८
 याँ आभजो मरुत इन्द्र सोमे ये त्वामवर्धन्नभवन्गणस्ते ।
 तेभिरेतं सजोषा वावशानो३ऽग्नेः पिब जिह्वया सोममिन्द्र ॥ ३.०३५.०९
 इन्द्र पिब स्वधया चित्सुतस्याग्नेर्वा पाहि जिह्वया यजत्र ।
 अध्वर्योर्वा प्रयतं शक्र हस्ताद्धोतुर्वा यज्ञं हविषो जुषस्व ॥ ३.०३५.१०
 शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
 शृण्वन्तमुग्रमृतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०३५.११
 इमामू षु प्रभृतिं सातये धाः शश्वच्छश्वदूतिभिर्यादमानः ।
 सुतेसुते वावृधे वर्धनेभिर्यः कर्मभिर्महद्भिः सुश्रुतो भूत् ॥ ३.०३६.०१
 इन्द्राय सोमाः प्रदिवो विदाना ऋभुर्येभिर्वृषपर्वा विहायाः ।
 प्रयम्यमानान्प्रति षू गृभायेन्द्र पिब वृषधूतस्य वृष्णः ॥ ३.०३६.०२
 पिबा वर्धस्व तव घा सुतास इन्द्र सोमासः प्रथमा उतेमे ।
 यथापिबः पूर्याँ इन्द्र सोमाँ एवा पाहि पन्यो अद्या नवीयान् ॥ ३.०३६.०३
 महाँ अमत्रो वृजने विरप्श्युःशं शवः पत्यते धृष्णवोजः ।
 नाह विव्याच पृथिवी चनेनं यत्सोमासो हर्यश्वममन्दन् ॥ ३.०३६.०४
 महाँ उग्रो वावृधे वीर्याय समाचक्रे वृषभः काव्येन ।
 इन्द्रो भगो वाजदा अस्य गावः प्र जायन्ते दक्षिणा अस्य पूर्वीः ॥ ३.०३६.०५
 प्र यत्सिन्धवः प्रसवं यथायन्नापः समुद्रं रथ्येव जग्मुः ।
 अतश्चिदिन्द्रः सदसो वरीयान्यदीं सोमः पृणति दुग्धो अंशुः ॥ ३.०३६.०६
 समुद्रेण सिन्धवो यादमाना इन्द्राय सोमं सुषुतं भरन्तः ।
 अंशुं दुहन्ति हस्तिनो भरित्रैर्मध्वः पुनन्ति धारया पवित्रैः ॥ ३.०३६.०७
 हुदा इव कुक्षयः सोमधानाः समी विव्याच सवना पुरूणि ।
 अत्रा यदिन्द्रः प्रथमा व्याश वृत्रं जघन्वाँ अवृणीत सोमम् ॥ ३.०३६.०८
 आ तू भर माकिरेतत्परि ष्ठाद्विद्वा हि त्वा वसुपतिं वसूनाम् ।
 इन्द्र यत्ते माहिनं दत्रमस्त्यस्मभ्यं तद्धर्यश्व प्र यन्धि ॥ ३.०३६.०९

अस्मे प्र यन्धि मघवन्नृजीषिन्निन्द्र रायो विश्ववारस्य भूरः ।
 अस्मे शतं शरदो जीवसे धा अस्मे वीराञ्छ्वत इन्द्र शिप्रिन् ॥ ३.०३६.१०
 शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
 शृण्वन्तमुग्रमूतये समत्सु घ्नन्त वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०३६.११
 वात्रंहत्याय शवसे पृतनाषाहाय च ।
 इन्द्र त्वा वर्तयामसि ॥ ३.०३७.०१
 अर्वाचीनं सु ते मन उत चक्षुः शतक्रतो ।
 इन्द्र कृण्वन्तु वाघतः ॥ ३.०३७.०२
 नामानि ते शतक्रतो विश्वाभिर्गीर्भिरीमहे ।
 इन्द्राभिमातिषाह्ये ॥ ३.०३७.०३
 पुरुष्टुतस्य धामभिः शतेन महयामसि ।
 इन्द्रस्य चर्षणीधृतः ॥ ३.०३७.०४
 इन्द्रं वृत्राय हन्तवे पुरुहूतमुप ब्रुवे ।
 भरेषु वाजसातये ॥ ३.०३७.०५
 वाजेषु सासहिर्भव त्वामीमहे शतक्रतो ।
 इन्द्र वृत्राय हन्तवे ॥ ३.०३७.०६
 द्युम्नेषु पृतनाज्ये पृत्सुतूर्पु श्रवस्सु च ।
 इन्द्र साक्षाभिमातिषु ॥ ३.०३७.०७
 शुष्मिन्तमं न ऊतये द्युम्निं पाहि जागृविम् ।
 इन्द्र सोमं शतक्रतो ॥ ३.०३७.०८
 इन्द्रियाणि शतक्रतो या ते जनेषु पञ्चसु ।
 इन्द्र तानि त आ वृणे ॥ ३.०३७.०९
 अगन्निन्द्र श्रवो बृहद्भुमं दधिष्व दुष्टरम् ।
 उक्ते शुष्मं तिरामसि ॥ ३.०३७.१०
 अर्वावतो न आ गह्यथो शक्र परावतः ।
 उ लोको यस्ते अद्रिव इन्द्रेह तत आ गहि ॥ ३.०३७.११

अ॒भि त॒ष्टेव॑ दी॒धया॑ म॒नीषाम॑त्यो न वा॒जी सु॒धुरो॑ जि॒हानः॑ ।
 अ॒भि प्रि॒याणि॑ म॒र्मृश॑त्पराणि क॒र्वीरि॑च्छामि सं॒दृशे॑ सु॒मेधाः॑ ॥ ३.०३८.०१
 इ॒नोत॑ पृ॒च्छ ज॒निमा॑ क॒वीनां॑ म॒नोधृतः॑ सु॒कृत॑स्तक्षत द्याम् ।
 इ॒मा उ॑ ते प्र॒ण्यो३ वर्ध॑माना म॒नोवा॑ता अ॒ध नु॑ ध॒र्मणि॑ ग॒मन् ॥ ३.०३८.०२
 नि षी॒मिद॑त्र गु॒ह्या द॑धाना उ॒त क्ष॑त्राय रो॒दसी॑ स॒मञ्ज॑न् ।
 सं मा॒त्राभि॑र्मिरे ये॒मुर्कुर्वी॑ अ॒न्तर्म॑ही स॒मृते॑ धायसे धुः ॥ ३.०३८.०३
 आ॒तिष्ठ॑न्तं परि॒ विश्वे॑ अ॒भूष॑ञ्छ्रियो व॒सानश्च॑रति स्व॒रोचिः॑ ।
 म॒हत्त॑द्वृ॒ष्णो अ॑सुरस्य॒ नामा॑ वि॒श्वरूपो॑ अ॒मृता॑नि त॒स्थौ ॥ ३.०३८.०४
 अ॒सूत॑ पूर्॒वो वृष॑भो ज्या॒यानि॑मा अ॒स्य शु॑रुधः स॒न्ति पूर्॒वीः ।
 दि॒वो न॑पाता वि॒दथ॑स्य धी॒भिः क्ष॑त्रं रा॒जाना॑ प्र॒दिवो॑ दधाथे ॥ ३.०३८.०५
 त्री॒णि रा॒जाना॑ वि॒दथे॑ पु॒रूणि॑ परि॒ विश्वानि॑ भूषथः सदा॑सि ।
 अ॒पश्य॑मत्र॒ मनसा॑ जग॒न्वान्त्र॑ते ग॒न्धर्वाँ॑ अपि वा॒युकेशान्॑ ॥ ३.०३८.०६
 तदि॒त्रस्य॑ वृष॒भस्य॑ धे॒नोरा॑ नामभि॒र्मिरे॑ सक॒यं गोः॑ ।
 अ॒न्यद॑न्यदसु॒र्यं॑ व॒साना॑ नि मा॒यिनो॑ म॒मिरे॑ रू॒पम॑स्मिन् ॥ ३.०३८.०७
 तदि॒त्रस्य॑ स॒वितु॑र्नकि॒र्मे हि॑रण्ययी॒ममतिं॑ यामशि॒श्रेत् ।
 आ सु॒ष्टुती॑ रो॒दसी॑ वि॒श्वमि॒न्वे अ॑पीव॒ योषा॑ ज॒निमानि॑ व॒व्रे ॥ ३.०३८.०८
 यु॒वं प्र॑त्नस्य साधथो म॒हो य॑दैवी स्व॒स्तिः परि॑ णः स्या॒तम् ।
 गो॒पाजि॑ह्वस्य त॒स्थुषो॑ वि॒रूपा॑ वि॒श्वे प॑श्यन्ति मा॒यिनः॑ कृ॒तानि॑ ॥ ३.०३८.०९
 शु॒नं हु॑वेम म॒घवानि॑न्द्रम॒स्मिन्भरे॑ नृ॒तमं॑ वाजसा॒तौ ।
 शृ॒ण्वन्त॑मु॒ग्रमू॑तये स॒मत्सु॑ घ्नन्तं वृ॒त्राणि॑ सं॒जितं॑ ध॒नानाम्॑ ॥ ३.०३८.१०
 इ॒न्द्रं म॑तिर्हृद आ व॒च्यमा॑नाच्छा पतिं स्तो॒मत॑ष्टा जिगाति ।
 या जा॒गृवि॑र्वि॒दथे॑ श॒स्यमा॑नेन्द्र॒ यत्ते॑ जायते वि॒द्धि त॑स्य ॥ ३.०३९.०१
 दि॒वश्चि॑दा पू॒र्व्या जा॑यमाना वि जा॒गृवि॑र्वि॒दथे॑ श॒स्यमा॑ना ।
 भ॒द्रा व॑स्त्राण्य॒जुना॑ व॒साना॑ से॒यम॑स्मे स॒नजा॑ पि॒त्र्या धीः॑ ॥ ३.०३९.०२
 य॒मा चि॑दत्र॒ यम॑सूरसू॒त जि॑ह्वाया अ॒ग्रं प॑तदा ह्य॒स्थात् ।
 व॒पूषि॑ जा॒ता मि॑थुना स॒चेते॑ तमो॒हना॑ त॒पुषो॑ बु॒ध ए॒ता ॥ ३.०३९.०३

नकिरेषां निन्दिता मर्त्येषु ये अस्माकं पितरो गोषु योधाः ।
 इन्द्र एषां दृहिता माहिनावानुद्गोत्राणि ससृजे दंसनावान् ॥ ३.०३९.०४
 सखा ह यत्र सखिभिर्नवगैरभिज्वा सत्वभिर्गा अनुगमन् ।
 सत्यं तदिन्द्रो दशभिर्दशगवैः सूर्यं विवेद तमसि क्षियन्तम् ॥ ३.०३९.०५
 इन्द्रो मधु सम्भृतमुस्त्रियायां पद्वद्विवेद शफवन्नमे गोः ।
 गुहा हितं गुह्यं गूळ्हमप्सु हस्ते दधे दक्षिणे दक्षिणावान् ॥ ३.०३९.०६
 ज्योतिर्वृणीत तमसो विज्ञानन्नारे स्याम दुरितादभीके ।
 इमा गिरः सोमपाः सोमवृद्ध जुषस्वेन्द्र पुरुतमस्य कारोः ॥ ३.०३९.०७
 ज्योतिर्यज्ञाय रोदसी अनु ष्यादारे स्याम दुरितस्य भूरैः ।
 भूरि चिद्धि तुजतो मर्त्यस्य सुपारासो वसवो बर्हणावत् ॥ ३.०३९.०८
 शूनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
 शृण्वन्तमुग्रमृतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०३९.०९
 इन्द्र त्वा वृषभं वयं सुते सोमे हवामहे ।
 स पाहि मध्वो अन्धसः ॥ ३.०४०.०१
 इन्द्र ऋतुविदं सुतं सोमं हर्यं पुरुष्टुत ।
 पिबा वृषस्व तातृपिम् ॥ ३.०४०.०२
 इन्द्र प्र गो धितावानं यज्ञं विश्वेभिर्देवेभिः ।
 तिर स्तवान विशपते ॥ ३.०४०.०३
 इन्द्र सोमाः सुता इमे तव प्र यन्ति सत्पते ।
 क्षयं चन्द्रास इन्द्रवः ॥ ३.०४०.०४
 दधिष्वा जठरे सुतं सोममिन्द्र वरेण्यम् ।
 तव द्युक्षास इन्द्रवः ॥ ३.०४०.०५
 गिर्वणः पाहि नः सुतं मधोर्धाराभिरज्यसे ।
 इन्द्र त्वादातमिद्यशः ॥ ३.०४०.०६
 अभि द्युम्नानि वनिन इन्द्रं सचन्ते अक्षिता ।
 पीत्वी सोमस्य वावृधे ॥ ३.०४०.०७

अर्वावतो न आ गहि परावतश्च वृत्रहन् ।
 इमा जुषस्व नो गिरः ॥ ३.०४०.०८
 यदन्तरा परावतमर्वावतं च ह्यसे ।
 इन्द्रेह तत आ गहि ॥ ३.०४०.०९
 आ तू न इन्द्र मद्यग्धुवानः सोमपीतये ।
 हरिभ्यां याह्यद्रिवः ॥ ३.०४१.०१
 सत्तो होता न ऋत्वियस्तिस्तिरे बर्हिरानुषक् ।
 अयुञ्जन्प्रातरद्रयः ॥ ३.०४१.०२
 इमा ब्रह्म ब्रह्मवाहः क्रियन्त आ बर्हिः सीद ।
 वीहि शूर पुरोळाशम् ॥ ३.०४१.०३
 रारन्धि सवनेषु ण एषु स्तोमेषु वृत्रहन् ।
 उक्थेष्विन्द्र गिर्वणः ॥ ३.०४१.०४
 मतयः सोमपामुरुं रिहन्ति शवसस्पतिम् ।
 इन्द्र वत्सं न मातरः ॥ ३.०४१.०५
 स मन्दस्वा ह्यन्धसो राधसे तन्वा महे ।
 न स्तोतारं निदे करः ॥ ३.०४१.०६
 वयमिन्द्र त्वायवो हविष्मन्तो जरामहे ।
 उत त्वमस्मयुर्वसो ॥ ३.०४१.०७
 मारे अस्मद्वि मुमुचो हरिप्रियार्वाड्याहि ।
 इन्द्र स्वधावो मत्स्वेह ॥ ३.०४१.०८
 अर्वाश्च त्वा सुखे रथे वहतामिन्द्र केशिना ।
 घृतसू बर्हिरासदे ॥ ३.०४१.०९
 उप नः सुतमा गहि सोममिन्द्र गवाशिरम् ।
 हरिभ्यां यस्ते अस्मयुः ॥ ३.०४२.०१
 तमिन्द्र मदमा गहि बर्हिःष्ठां ग्रावभिः सुतम् ।
 कुविन्वस्य तृष्णवः ॥ ३.०४२.०२

इन्द्रमि॒त्था गि॒रो म॒माच्छा॑गुरि॒षिता इ॒तः ।
 आवृ॒ते सोम॑पीतये ॥ ३.०४२.०३
 इन्द्रं॒ सोम॑स्य पी॒तये॒ स्तोमै॑रि॒ह ह॒वामहे॑ ।
 उ॒क्थेभिः॑ कु॒विदा॑गमत् ॥ ३.०४२.०४
 इन्द्र॒ सोमाः सु॒ता इ॒मे तान्दधि॑ष्व शत॒क्रतो॑ ।
 ज॒ठरे॑ वाजिनीवसो ॥ ३.०४२.०५
 वि॒द्महा हि॑ त्वा धनं॒जयं॑ वाजे॒षु दधृ॑षं क॒वे ।
 अधा॑ ते सु॒म्रमी॑महे ॥ ३.०४२.०६
 इ॒ममिन्द्र॑ गवा॒शिरं॑ यवा॒शिरं॑ च नः पिब ।
 आ॒गत्या॑ वृष॒भिः सु॒तम् ॥ ३.०४२.०७
 तु॒भ्येदिन्द्र॑ स्व ओ॒क्थे॑ सोमं॒ चोदा॑मि पी॒तये॑ ।
 एष॑ रार॒न्तु ते॑ हृदि ॥ ३.०४२.०८
 त्वां सु॒तस्य॑ पी॒तये॑ प्र॒त्नमिन्द्र॑ ह॒वामहे॑ ।
 कु॒शिका॑सो अ॒वस्य॑वः ॥ ३.०४२.०९
 आ या॒ह्यर्वा॑ङ्गुप॒ वन्धुरे॑ष्ठास्त॒वेदनु॑ प्र॒दिवः॑ सोम॒पेयम्॑ ।
 प्रि॒या स॒खाया॑ वि मु॒चोप॑ ब॒र्हिस्त्वामि॑मे ह॒व्यवा॑हो ह॒वन्ते ॥ ३.०४३.०१
 आ या॒हि पूर्वी॑रति च॒र्षणी॑राँ अ॒र्य आ॒शिष॑ उप॒ नो ह॑रि॒भ्याम् ।
 इ॒मा हि॑ त्वा म॒तयः॑ स्तोम॒तष्टा॑ इन्द्र॒ हवन्ते॑ स॒ख्यं जु॑षा॒णाः ॥ ३.०४३.०२
 आ नो॑ य॒ज्ञं न॑मो॒वृधं॑ स॒जोषा॑ इन्द्र॒ देव॑ हरि॒भिर्या॑हि तू॒यम् ।
 अ॒हं हि॑ त्वा म॒तिभि॑र्जो॒हवी॑मि घृ॒तप्र॑याः स॒धमा॑दे म॒धूनाम् ॥ ३.०४३.०३
 आ च॑ त्वा॒मेता॑ वृष॒णा व॑हातो ह॒री स॒खाया॑ सु॒धुरा॑ स्व॒ङ्गा ।
 धा॒नाव॑दिन्द्रः स॒वनं॑ जुषा॒णः स॒खा स॒ख्युः शृ॑णव॒द्वन्द॑नानि ॥ ३.०४३.०४
 कु॒विन्मा॑ गो॒पां कर॑से॒ जन॑स्य कु॒विद्रा॑जानं म॒घव॑न्नु॒जीषि॑न् ।
 कु॒विन्म॑ ऋषि॑ प॒पिवांसं॑ सु॒तस्य॑ कु॒विन्मे॑ व॒स्वो अ॒मृत॑स्य शि॒क्षाः ॥ ३.०४३.०५
 आ त्वा॑ बृ॒हन्तो॑ ह॒रयो॑ यु॒जाना॑ अ॒र्वागिन्द्र॑ स॒धमा॑दो व॒हन्तु॑ ।
 प्र॒ ये द्वि॒ता दि॒व ऋ॒ञ्जन्त्या॑ताः सु॒सम्मृ॑ष्टासो वृष॒भस्य॑ मू॒राः ॥ ३.०४३.०६

इन्द्र॑ पिब॑ वृष॑धूतस्य॑ वृष्ण॑ आ यं ते॑ श्येन॑ उ॒श॒ते ज॒भार॑ ।
 यस्य॑ मदे॑ च्यावय॑सि प्र कृ॒ष्टीर्यस्य॑ मदे॑ अप॑ गो॒त्रा वव॑र्य ॥ ३.०४३.०७
 शुनं॑ हुवेम॑ म॒घवानि॑न्द्रम॒स्मिन्भरे॑ नृ॒तमं॑ वाज॒सातौ॑ ।
 शृ॒ण्वन्तमु॒ग्रमू॒तये॑ सम॒त्सु घ्नन्त॑ वृ॒त्राणि॑ संजि॒तं धना॑नाम् ॥ ३.०४३.०८
 अयं॑ ते अस्तु॑ ह॒र्यतः॑ सोम॑ आ ह॒रिभिः॑ सु॒तः ।
 जुषा॑ण इन्द्र॑ ह॒रिभिर्न॑ आ ग॒ह्या तिष्ठ॑ ह॒रितं॑ रथम् ॥ ३.०४४.०१
 ह॒र्यन्नुष॑सम॒र्चयः॑ सूर्यं॑ ह॒र्यन्न॑रोचयः ।
 वि॒द्वान्श्रि॑कित्वा॒न्ह॒र्यश्च॑ वर्ध॒स इन्द्र॑ विश्वा॒ अ॒भि श्रि॑यः ॥ ३.०४४.०२
 द्यामिन्द्रो॑ ह॒रिधाय॑सं पृथि॒वीं ह॒रिर्व॑र्षसम् ।
 अ॒धारय॑द्ध॒रितो॑र्भूरि॒ भोजनं॑ ययो॒रन्तर्ह॑रिश्च॒रत् ॥ ३.०४४.०३
 ज॒ज्ञानो॑ ह॒रितो॑ वृषा॒ विश्व॑मा भाति॒ रोच॑नम् ।
 ह॒र्यश्चो॑ ह॒रितं॑ धत्त॒ आयु॑ध॒मा व॒ज्रं बा॒होर्ह॑रिम् ॥ ३.०४४.०४
 इन्द्रो॑ ह॒र्यन्त॑म॒र्जुनं॑ व॒ज्रं शु॒क्रैर॒भीवृ॑तम् ।
 अ॒पावृ॑णोद्ध॒रिभि॑र॒द्रिभिः॑ सु॒तमु॒द्रा ह॒रिभि॑राजत ॥ ३.०४४.०५
 आ म॒न्द्रैरिन्द्र॑ ह॒रिभि॑र्या॒हि म॒यूर॑रोमभिः ।
 मा त्वा॑ के चि॒न्नि य॑मन्विं न पा॒शिनो॑ऽति॒ धन्वे॑व ताँ इ॒हि ॥ ३.०४५.०१
 वृ॒त्र॒खादो॑ वलं॒रुजः॑ पु॒रां द॒र्मो अ॒पाम॑जः ।
 स्था॒ता रथ॑स्य ह॒र्यो॑रभि॒स्वर॑ इन्द्रो॒ दृ॒व्हा चि॑दा॒रुजः॑ ॥ ३.०४५.०२
 ग॒म्भीराँ॑ उद॒धौरि॑व॒ क्रतु॑ पुष्य॒सि गा॑ इव ।
 प्र सु॒गो॒पा यव॑सं धे॒नवो॑ यथा हृदं कु॒ल्या इ॒वाश॑त ॥ ३.०४५.०३
 आ नस्तु॑जं र॒यिं भ॑रांशं न प्र॒तिजा॑नते ।
 वृ॒क्षं प॒क्कं फ॑लम॒ङ्गीव॑ धू॒नुही॑न्द्र॒ सम्पा॑रणं॒ वसु॑ ॥ ३.०४५.०४
 स्व॒युरिन्द्र॑ स्व॒राळ॑सि॒ स्मद्वि॑ष्टिः स्वय॑शस्तरः ।
 स वावृ॑धान॒ ओज॑सा पुरु॒ष्टुत॑ भवा॒ नः सु॑श्रव॒स्तमः॑ ॥ ३.०४५.०५
 यु॒ध्मस्य॑ ते वृष॒भस्य॑ स्व॒राज॑ उ॒ग्रस्य॑ यू॒नः स्थ॑वि॒रस्य॑ घृ॒ष्वेः ।
 अ॒जूर्य॑तो व॒ज्रिणो॑ वी॒र्या॑ऽणीन्द्र॒ श्रु॒तस्य॑ म॒हतो॑ म॒हानि॑ ॥ ३.०४६.०१

महाँ असि महिष वृष्णयेभिर्धनस्पृदुग्र सहमानो अन्यान् ।
एको विश्वस्य भुवनस्य राजा स योधया च क्षयया च जनान् ॥ ३.०४६.०२
प्र मात्राभी रिरिचे रोचमानः प्र देवेभिर्विश्वतो अप्रतीतः ।
प्र मज्मना दिव इन्द्रः पृथिव्याः प्रोरोर्महो अन्तरिक्षादृजीषी ॥ ३.०४६.०३
उरुं गभीरं जनुषाभ्युग्रं विश्वव्यचसमवतं मतीनाम् ।
इन्द्रं सोमासः प्रदिवि सुतासः समुद्रं न स्रवत आ विशन्ति ॥ ३.०४६.०४
यं सोममिन्द्र पृथिवीद्यावा गर्भं न माता विभृतस्त्वाया ।
तं ते हिन्वन्ति तमु ते मृजन्त्यध्वर्यवो वृषभ पातवा उ ॥ ३.०४६.०५
मरुत्वाः इन्द्र वृषभो रणाय पिबा सोममनुष्वधं मदाय ।
आ सिञ्चस्व जठरे मध्व ऊर्मिं त्वं राजासि प्रदिवः सुतानाम् ॥ ३.०४७.०१
सजोषा इन्द्र सगणो मरुद्भिः सोमं पिब वृत्रहा शूर विद्वान् ।
जहि शत्रूँरप मृधो नुदस्वाथाभयं कृणुहि विश्वतो नः ॥ ३.०४७.०२
उत ऋतुभिर्ऋतुपाः पाहि सोममिन्द्र देवेभिः सखिभिः सुतं नः ।
याँ आभजो मरुतो ये त्वान्वहन्वृत्रमदधुस्तुभ्यमोजः ॥ ३.०४७.०३
ये त्वाहिहत्ये मघवन्नवर्धन्ये शाम्बरे हरिवो ये गविष्टौ ।
ये त्वा नूनमनुमदन्ति विप्राः पिबेन्द्र सोमं सगणो मरुद्भिः ॥ ३.०४७.०४
मरुत्वन्तं वृषभं वावृधानमकवारिं दिव्यं शासमिन्द्रम् ।
विश्वासाहमवसे नूतनायोग्रं सहोदामिह तं हुवेम ॥ ३.०४७.०५
सद्यो ह जातो वृषभः कनीनः प्रभर्तुमावदन्धसः सुतस्य ।
साधोः पिब प्रतिकामं यथा ते रसाशिरः प्रथमं सोम्यस्य ॥ ३.०४८.०१
यञ्जायथास्तदहरस्य कामेऽशोः पीयूषमपिबो गिरिष्ठाम् ।
तं ते माता परि योषा जनित्री महः पितुर्दम आसिञ्चदग्रे ॥ ३.०४८.०२
उपस्थाय मातरमन्नमैट्ट तिग्ममपश्यदभि सोममूधः ।
प्रयावयन्नचरद्भृत्सौ अन्यान्महानि चक्रे पुरुधप्रतीकः ॥ ३.०४८.०३
उग्रस्तुराषाळभिभूत्योजा यथावशं तन्व चक्र एषः ।
त्वष्टारमिन्द्रो जनुषाभिभूयामुष्या सोममपिबच्चमूषु ॥ ३.०४८.०४

शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
 शृण्वन्तमुग्रमृतये समत्सु घ्नन्त वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०४८.०५
 शंसा महामिन्द्रं यस्मिन्विश्वा आ कृष्टयः सोमपाः काममव्यन् ।
 यं सुक्रतुं धिषणे विभ्वतष्टं घनं वृत्राणां जनयन्त देवाः ॥ ३.०४९.०१
 यं नु नक्तिः पृतनासु स्वराजं द्विता तरति नृतमं हरिष्ठाम् ।
 इनतमः सत्वभिर्यो ह शूषैः पृथुजया अमिनादायुर्दस्योः ॥ ३.०४९.०२
 सहावा पृतसु तरणिर्नावा व्यानशी रोदसी मेहनावान् ।
 भगो न कारे हव्यो मतीनां पितेव चारुः सुहवो वयोधाः ॥ ३.०४९.०३
 धर्ता दिवो रजसस्पृष्ट ऊर्ध्वो रथो न वायुर्वसुभिर्नियुत्वान् ।
 क्षपां वस्ता जनिता सूर्यस्य विभक्ता भागं धिषणव वाजम् ॥ ३.०४९.०४
 शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
 शृण्वन्तमुग्रमृतये समत्सु घ्नन्त वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०४९.०५
 इन्द्रः स्वाहा पिबतु यस्य सोम आगत्या तुम्रो वृषभो मरुत्वान् ।
 ओरुव्यचाः पृणतामेभिरत्रैरास्य हविस्तन्वशः काममृध्याः ॥ ३.०५०.०१
 आ ते सपर्यू जवसे युनज्मि ययोरनु प्रदिवः श्रुष्टिमावः ।
 इह त्वा धेयुर्हरयः सुशिप्र पिबा त्वशस्य सुपुतस्य चारोः ॥ ३.०५०.०२
 गोभिर्मिमिक्षुं दधिरे सुपारमिन्द्रं ज्यैष्ठ्राय धायसे गृणानाः ।
 मन्दानः सोमं पपिवाँ ऋजीषिन्समस्मभ्यं पुरुधा गा इषण्य ॥ ३.०५०.०३
 इमं कामं मन्दया गोभिरश्वैश्चन्द्रवता राधसा पप्रथश्च ।
 स्वर्यवो मतिभिस्तुभ्यं विप्रा इन्द्राय वाहः कुशिकासो अक्रन् ॥ ३.०५०.०४
 शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ ।
 शृण्वन्तमुग्रमृतये समत्सु घ्नन्त वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ ३.०५०.०५
 चर्षणीधृतं मघवानमुक्थ्यशमिन्द्रं गिरो बृहतीरभ्यनूषत ।
 वावृधानं पुरुहूतं सुवृक्तिभिरमर्त्यं जरमाणं दिवेदिवे ॥ ३.०५१.०१
 शतक्रतुमर्णवं शाकिनं नरं गिरो म इन्द्रमुप यन्ति विश्वतः ।
 वाजसनि पूर्भिदं तूर्णिमसुरं धामसाचमभिषाचं स्वर्विदम् ॥ ३.०५१.०२

आ॒करे॑ वसो॒र्जरि॑ता प॒नस्य॑तेऽने॒हसः॑ स्तु॒भ इन्द्रो॑ दुवस्यति ।
 वि॒वस्व॑तः स॒दन आ हि॑ पिप्रि॒ये स॒त्रासा॑हमभिमाति॒हनं॑ स्तुहि ॥ ३.०५१.०३
 नृ॒णामु॑ त्वा नृ॒तमं॑ गी॒र्भिरु॑क्थैर॒भि प्र वी॑रम॒र्चता॑ स॒बाधः॑ ।
 सं स॒हसे॑ पुरु॒मायो॑ जिही॒ते नमो॑ अस्य प्र॒दिव॑ एक ई॒शे ॥ ३.०५१.०४
 पू॒र्वीर॑स्य नि॒ष्पिधो॑ म॒त्येषु॑ पुरू वसू॒नि पृथि॑वी बि॒भर्ति॑ ।
 इन्द्रा॑य द्याव॒ ओषधी॑रुतापो रयिं र॒क्षन्ति॑ जी॒रयो॑ व॒नानि॑ ॥ ३.०५१.०५
 तु॒भ्यं ब्र॑ह्माणि गिर इन्द्र॒ तुभ्यं॑ स॒त्रा दधि॑रे हरि॒वो जुष॑स्व ।
 बो॒ध्याऽऽपि॑रवसो नू॒तन॑स्य स॒खे वसो॑ जरि॒तृभ्यो॑ वयो धाः ॥ ३.०५१.०६
 इन्द्र॑ मरु॒त्व इह॑ पाहि॒ सोमं॑ यथा शार्या॒ति अपि॑वः सु॒तस्य॑ ।
 तव॑ प्र॒णीती॑ तव शूर॒ शर्म॑न्ना वि॒वास॑न्ति क॒वयः॑ सु॒यज्ञाः॑ ॥ ३.०५१.०७
 स वा॑वशान॒ इह॑ पाहि॒ सोमं॑ मरु॒द्भिरिन्द्र॑ स॒खिभिः॑ सु॒तं नः॑ ।
 जा॒तं यत्त्वा॑ परि॒ देवा॑ अभूष॒न्महे॑ भराय॒ पुरु॑हू॒त विश्वे॑ ॥ ३.०५१.०८
 अ॒मूर्ये॑ मरु॒त आ॑पिरे॒षोऽम॑न्द्र॒न्निन्द्र॑मनु दा॒तिवाराः॑ ।
 तेभिः॑ सा॒कं पि॑बतु वृ॒त्रखा॑दः सु॒तं सोमं॑ दा॒शुषः॑ स्वे स॒धस्थे॑ ॥ ३.०५१.०९
 इ॒दं ह्य॑न्वो॒जसा॑ सु॒तं रा॑धानां प॒ते ।
 पि॒बा त्व॑स्य॒ गिर्व॑णः ॥ ३.०५१.१०
 यस्ते॑ अनु॒ स्व॒धाम॑सत्सु॒ते नि यच्छ॑ त॒न्वम् ।
 स त्वा॑ म॒मत्तु॑ सो॒म्यम् ॥ ३.०५१.११
 प्र ते॑ अश्रो॒तु कु॑क्ष्योः प्रेन्द्र॒ ब्रह्म॑णा शि॒रः ।
 प्र बा॑हू शूर॒ राध॑से ॥ ३.०५१.१२
 धा॒नाव॑न्तं क॒रम्भि॑णम॒पूप॑वन्तमु॒क्थिन॑म् ।
 इन्द्र॑ प्रा॒तर्जु॑षस्व नः ॥ ३.०५२.०१
 पु॒रोळा॑शं प॒चत्यं॑ जुष॒स्वेन्द्रा॑ गुर॒स्व च ।
 तु॒भ्यं ह॒व्यानि॑ सि॒स्रते॑ ॥ ३.०५२.०२
 पु॒रोळा॑शं च नो॒ घसो॑ जोषया॒से गि॑रश्च नः ।
 व॒धूयु॑रि॒व योष॑णाम् ॥ ३.०५२.०३

पुरोळाशं सनश्रुत प्रातःसावे जुषस्व नः ।
 इन्द्र ऋतुर्हि ते बृहन् ॥ ३.०५२.०४
 माध्यदिनस्य सवनस्य धानाः पुरोळाशमिन्द्र कृष्वेह चारुम् ।
 प्र यत्स्तोता जरिता तूर्यर्थो वृषायमाण उप गीर्भिरिष्टे ॥ ३.०५२.०५
 तृतीयं धानाः सवने पुरुष्टुत पुरोळाशमाहुतं मामहस्व नः ।
 ऋभुमन्तं वाजवन्तं त्वा कवे प्रयस्वन्त उप शिक्षेम धीतिभिः ॥ ३.०५२.०६
 पूषण्वते ते चकृमा करम्भं हरिवते हर्यश्वाय धानाः ।
 अपूपमद्धि सगणो मरुद्धिः सोमं पिब वृत्रहा शूर विद्वान् ॥ ३.०५२.०७
 प्रति धाना भरत तूयमस्मे पुरोळाशं वीरतमाय नृणाम् ।
 दिवेदिवे सदृशीरिन्द्र तुभ्यं वर्धन्तु त्वा सोमपेयाय धृष्णो ॥ ३.०५२.०८
 इन्द्रापर्वता बृहता रथेन वामीरिष आ वहतं सुवीराः ।
 वीतं हव्यान्यध्वरेषु देवा वर्धथां गीर्भिरिळ्या मदन्ता ॥ ३.०५३.०१
 तिष्ठा सु कं मघवन्मा परा गाः सोमस्य नु त्वा सुषुतस्य यक्षि ।
 पितुर्न पुत्रः सिचमा रभे त इन्द्र स्वादिष्ठया गिरा शचीवः ॥ ३.०५३.०२
 शंसावाध्वर्यो प्रति मे गृणीहीन्द्राय वाहः कृणवाव जुष्टम् ।
 एदं बर्हिर्यजमानस्य सीदाथा च भूदुक्थमिन्द्राय शस्तम् ॥ ३.०५३.०३
 जायेदस्तं मघवन्सेदु योनिस्तदित्वा युक्ता हरयो वहन्तु ।
 यदा कदा च सुनवाम सोममग्निष्ठा दूतो धन्वात्यच्छ ॥ ३.०५३.०४
 परा याहि मघवन्ना च याहीन्द्र भ्रातरुभयत्रा ते अर्थम् ।
 यत्रा रथस्य बृहतो निधानं विमोचनं वाजिनो रासभस्य ॥ ३.०५३.०५
 अपाः सोममस्तमिन्द्र प्र याहि कल्याणीर्जाया सुरणं गृहे ते ।
 यत्रा रथस्य बृहतो निधानं विमोचनं वाजिनो दक्षिणावत् ॥ ३.०५३.०६
 इमे भोजा अङ्गिरसो विरूपा दिवस्पुत्रासो असुरस्य वीराः ।
 विश्वामित्राय ददतो मघानि सहस्रसावे प्र तिरन्त आयुः ॥ ३.०५३.०७
 रूपंरूपं मघवा बोभवीति मायाः कृण्वानस्तन्वं? परि स्वाम् ।
 त्रिर्यद्विवः परि मुहूर्तमागात्स्वैर्मत्रैरनृतुपा ऋतावा ॥ ३.०५३.०८

महाँ ऋषिर्देवजा देवजूतोऽस्तभ्रात्सिन्धुमर्णवं नृचक्षाः ।
विश्वामित्रो यदवहत्सुदासमप्रियायत कुशिकेभिरिन्द्रः ॥ ३.०५३.०९
हंसा इव कृणुथ श्लोकमद्रिभिर्मदन्तो गीर्भरध्वरे सुते सचा ।
देवेभिर्विप्रा ऋषयो नृचक्षसो वि पिबध्वं कुशिकाः सोम्यं मधु ॥ ३.०५३.१०
उप प्रेत कुशिकाश्चेतयध्वमश्वं राये प्र मुञ्चता सुदासः ।
राजा वृत्रं जङ्घनत्प्रागपागुदगथा यजाते वर आ पृथिव्याः ॥ ३.०५३.११
य इमे रोदसी उभे अहमिन्द्रमतुष्टवम् ।
विश्वामित्रस्य रक्षति ब्रह्मेदं भारतं जनम् ॥ ३.०५३.१२
विश्वामित्रा अरासत ब्रह्मेन्द्राय वज्रिणे ।
करदिन्नः सुराधसः ॥ ३.०५३.१३
किं ते कृण्वन्ति कीकटेषु गावो नाशिरं दुहे न तपन्ति घर्मम् ।
आ नो भर प्रमगन्दस्य वेदो नैचाशाखं मघवन्नन्धया नः ॥ ३.०५३.१४
ससर्परीरमतिं बाधमाना बृहन्मिमाय जमदग्निदत्ता ।
आ सूर्यस्य दुहिता ततान श्रवो देवेष्वमृतमजुर्यम् ॥ ३.०५३.१५
ससर्परीरभरत्तूयमेभ्योऽधि श्रवः पाञ्चजन्यासु कृष्टिषु ।
सा पक्ष्याः नव्यमायुर्दधाना यां मे पलस्तिजमदग्नयो ददुः ॥ ३.०५३.१६
स्थिरौ गावो भवतां वीळुरक्षो मेषा वि वर्हि मा युगं वि शारि ।
इन्द्रः पातल्ये ददतां शरीतोररिष्टनेमे अभि नः सचस्व ॥ ३.०५३.१७
बलं धेहि तनूषु नो बलमिन्द्रानळुत्सु नः ।
बलं तोकाय तनयाय जीवसे त्वं हि बलदा असि ॥ ३.०५३.१८
अभि व्ययस्व खदिरस्य सारमोजो धेहि स्पन्दने शिंशपायाम् ।
अक्ष वीळो वीळित वीळयस्व मा यामादस्मादव जीहिपो नः ॥ ३.०५३.१९
अयमस्मान्वनस्पतिर्मा च हा मा च रीरिषत् ।
स्वस्त्या गृहेभ्य आवसा आ विमोचनात् ॥ ३.०५३.२०
इन्द्रोतिभिर्बहलाभिर्नो अद्य याच्छ्रेष्ठाभिर्मघवञ्छूर जिन्व ।
यो नो द्वेष्यधरः सस्पदीष्ट यमु द्विष्मस्तमु प्राणो जहातु ॥ ३.०५३.२१
परशुं चिद्वि तपति शिम्बलं चिद्वि वृश्चति ।

उखा चिदिन्द्र येषन्ती प्रयस्ता फेनमस्यति ॥ ३.०५३.२२
 न सायकस्य चिकिते जनासो लोधं नयन्ति पशु मन्यमानाः ।
 नावाजिनं वाजिना हासयन्ति न गर्दभं पुरो अश्वान्नयन्ति ॥ ३.०५३.२३
 इम इन्द्र भरतस्य पुत्रा अपपित्वं चिकितुर्न प्रपित्वम् ।
 हिन्वन्त्यश्वमरणं न नित्यं ज्यावाजं परि णयन्त्याजौ ॥ ३.०५३.२४
 इमं महे विदध्याय शूषं शश्वत्कृत्व ईड्याय प्र जभ्रुः ।
 शृणोतु नो दम्येभिरनीकैः शृणोत्वग्निर्दिव्यैरजस्रः ॥ ३.०५४.०१
 महि महे दिवे अर्चा पृथिव्यै कामो म इच्छश्चरति प्रजानन् ।
 ययोर्ह स्तोमे विदधेषु देवाः सपर्यवो मादयन्ते सचायोः ॥ ३.०५४.०२
 युवोऋतं रोदसी सत्यमस्तु महे षु णः सुविताय प्र भूतम् ।
 इदं दिवे नमो अग्ने पृथिव्यै सपर्यामि प्रयसा यामि रत्नम् ॥ ३.०५४.०३
 उतो हि वा पूर्या आविविद्र ऋतावरी रोदसी सत्यवाचः ।
 नरश्विदां समिथे शूरसातौ ववन्दिरे पृथिवि वेविदानाः ॥ ३.०५४.०४
 को अद्धा वेद क इह प्र वोचद्देवाँ अच्छा पथ्या३ का समेति ।
 ददृश्र एषामवमा सदांसि परेषु या गुह्येषु व्रतेषु ॥ ३.०५४.०५
 कविर्नुचक्षा अभि पीमचष्ट ऋतस्य योना विघृते मदन्ती ।
 नाना चक्राते सदनं यथा वेः समानेन क्रतुना संविदाने ॥ ३.०५४.०६
 समान्या विद्युते दूरेअन्ते ध्रुवे पदे तस्थतुर्जागरूके ।
 उत स्वसारा युवती भवन्ती आदु ब्रुवाते मिथुनानि नाम ॥ ३.०५४.०७
 विश्वेदेते जनिमा सं विविक्तो महो देवान्बिभ्रती न व्यथेते ।
 एजद्धवं पत्यते विश्वमेकं चरत्पतत्रि विषुणं वि जातम् ॥ ३.०५४.०८
 सना पुराणमध्येम्यारान्महः पितुर्जनितुर्जामि तन्नः ।
 देवासो यत्र पनितार एवैरुरौ पथि व्युते तस्थुरन्तः ॥ ३.०५४.०९
 इमं स्तोमं रोदसी प्र ब्रवीम्युदूदराः शृणवन्नग्निजिह्वाः ।
 मित्रः सम्राजो वरुणो युवान आदित्यासः कवयः पप्रथानाः ॥ ३.०५४.१०
 हिरण्यपाणिः सविता सुजिह्वस्त्रिरा दिवो विदधे पत्यमानः ।

दे॒वेषु॑ च स॒वितः॑ श्लो॒कम॑श्रे॒राद॑स्मभ्य॒मा सु॒व॒ सर्व॑ता॒तिम् ॥ ३.०५४.११
 सु॒कृत्सु॑पाणिः स्ववाँ ऋ॒तावा॑ दे॒वस्त्व॑ष्टा॒वसे॑ तानि नो धात् ।
 पू॒षण्व॑न्त ऋ॒भवो॑ मा॒दय॑ध्व॒मूर्ध्व॑ग्रा॒वाणो॑ अध्व॒रम॑तष्ट ॥ ३.०५४.१२
 वि॒द्युद्र॑था मरु॒त ऋ॑ष्टि॒मन्तो॑ दि॒वो मर्या॑ ऋ॒तजा॑ता अ॒यासः॑ ।
 सर॑स्वती शृ॒णव॑न्य॒ज्ञिया॑सो धा॒ता रयिं॑ स॒हवी॑रं तुरा॒सः ॥ ३.०५४.१३
 विष्णुं॑ स्तो॒मासः॑ पुरु॒दस्म॑मर्का भग॒स्येव॑ का॒रिणो॑ यामनि ग्मन् ।
 उ॒रु॒क्रमः॑ ककु॒हो यस्य॑ पूर्वी॒र्न म॑र्धन्ति यु॒वत॑यो ज॒नित्रीः॑ ॥ ३.०५४.१४
 इन्द्रो॑ वि॒श्वैर्वी॑र्यैः३ः प॒त्यमा॑न उ॒भे आ॑ प॒प्रौ रो॑दसी महि॒त्वा ।
 पु॒रंद॑रो वृ॒त्रहा॑ धृ॒ष्णुषे॑णः सं॒गृभ्या॑ न आ भ॒रा भूरि॑ प॒श्वः ॥ ३.०५४.१५
 ना॑सत्या मे पि॒तरा॑ बन्धु॒पुच्छा॑ स॒जात्य॑म॒श्विनो॑श्चारु॒ नाम ।
 यु॒वं हि॑ स्थो रयि॒दौ नो॑ रयी॒णां दा॑त्रं रक्ष॒थे अ॑क॒वैर॑द॒ब्धा ॥ ३.०५४.१६
 म॒हत्त॑द्वः क॒वय॑श्चारु॒ नाम॑ यद्ध दे॒वा भ॑वथ वि॒श्व इ॒न्द्रे ।
 सख॑ ऋ॒भुभिः॑ पुरु॒हूत॑ प्रि॒येभि॑रि॒मां धि॒यं सा॑तये॒ तक्ष॑ता नः ॥ ३.०५४.१७
 अ॒र्य॒मा णो॑ अ॒दि॒तिर्य॑ज्ञि॒यासो॑ऽद॒ब्धानि॑ वरु॒णस्य॑ व्र॒तानि॑ ।
 यु॒योत॑ नो अ॒नप॑त्यानि गन्तोः प्र॒जावा॑त्रः प॒शुमाँ॑ अस्तु गा॒तुः ॥ ३.०५४.१८
 दे॒वानां॑ दू॒तः पुरु॑ध प्र॒सूतो॑ऽना॒गान्नो॑ वोचतु॒ सर्व॑ता॒ता ।
 शृ॒णोतु॑ नः पृथि॒वी द्यौरु॑तापः सूर्यो॑ नक्ष॒त्रैरु॑र्व॒न्तरि॑क्षम् ॥ ३.०५४.१९
 शृ॒ण्वन्तु॑ नो वृष॒णः प॑र्व॒तासो॑ ध्रु॒वक्षे॑मास॒ इळ्या॑ म॒दन्तः॑ ।
 आ॒दि॒त्यैर्नो॑ अ॒दि॒तिः शृ॒णोतु॑ यच्छ॒न्तु नो॑ मरु॒तः शर्म॑ भ॒द्रम् ॥ ३.०५४.२०
 सदा॑ सु॒गः पि॒तुमाँ॑ अस्तु पन्था॒ मध्वा॑ दे॒वा ओष॑धीः सं पि॒पृक्त॑ ।
 भ॒गो मे॑ अ॒ग्ने स॒ख्ये न॑ मृ॒ध्या उ॒द्रायो॑ अ॒श्यां स॑द॒नं पुरु॑क्षोः ॥ ३.०५४.२१
 स्व॑दस्व ह॒व्या स॑मिषो॒ दिदी॑ह्य॒स्मद्य॑श्क्सं मिमी॒हि श्र॑वासि ।
 वि॒श्वाँ अ॒ग्ने पृ॑त्सु ता॒ञ्जेषि॑ श॒त्रून॑हा वि॒श्वा सु॑मना दी॒दिही॑ नः ॥ ३.०५४.२२
 उ॒षसः॑ पूर्वा॒ अध॑ यद्व्य॒षुर्म॑हद्वि ज॒ज्ञे अ॑क्षरं प॒दे गोः॑ ।
 व्र॒ता दे॒वाना॑मु॒प नु॑ प्र॒भूष॑न्महद्दे॒वाना॑मसुर॒त्वमे॑कम् ॥ ३.०५५.०१
 मो पू णो॑ अत्र जु॒हर॑न्त दे॒वा मा॑ पूर्वे अ॒ग्ने पि॒तरः॑ प॒दज्ञाः॑ ।

पुराण्योः सद्मनोः केतुरन्तर्महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०२
 वि मे पुरुत्रा पतयन्ति कामाः शम्यच्छा दीद्ये पूर्व्याणि ।
 समिद्धे अग्नावृतमिद्धेदेम महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०३
 समानो राजा विभृतः पुरुत्रा शये शयासु प्रयुतो वनानु ।
 अन्या वत्सं भरति क्षेति माता महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०४
 आक्षित्पूर्वास्वपरा अनूरुत्सद्यो जातासु तरुणीष्वन्तः ।
 अन्तर्वतीः सुवते अप्रवीता महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०५
 शयुः परस्तादध नु द्विमाताबन्धनश्चरति वत्स एकः ।
 मित्रस्य ता वरुणस्य व्रतानि महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०६
 द्विमाता होता विदथेषु सम्राळन्वग्रं चरति क्षेति बुध्रः ।
 प्र रण्यानि रण्यवाचो भरन्ते महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०७
 शूरस्येव युध्यतो अन्तमस्य प्रतीचीनं ददृशे विश्वमायत् ।
 अन्तर्मतिश्चरति निष्विधं गोर्महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०८
 नि वेवेति पलितो दूत आस्वन्तर्महाँश्चरति रोचनेन ।
 वपूषि विभ्रदभि नो वि चष्टे महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.०९
 विष्णुर्गोपाः परमं पाति पाथः प्रिया धामान्यमृता दधानः ।
 अग्निष्ठा विश्वा भुवनानि वेद महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१०
 नाना चक्राते यम्याश्च वपूषि तयोरन्यद्रोचते कृष्णमन्यत् ।
 श्यावी च यदरुषी च स्वसारौ महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.११
 माता च यत्र दुहिता च धेनू सबर्दुघे धापयेते समीची ।
 ऋतस्य ते सदसीळे अन्तर्महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१२
 अन्यस्या वत्सं रिहती मिमाय कया भुवा नि दधे धेनुरूधः ।
 ऋतस्य सा पयसापिन्वतेळा महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१३
 पद्या वस्ते पुरुरूपा वपूष्यूर्ध्वा तस्थौ त्र्यविं रेरिहाणा ।
 ऋतस्य सद्म वि चरामि विद्वान्महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१४
 पदे इव निहिते दस्मे अन्तस्तयोरन्यद्बुध्रमाविरन्यत् ।
 सग्नीचीना पथ्याश्च सा विषूची महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१५

आ धेनवो धुनयन्तामशिश्वीः सबर्दुघाः शशया अप्रदुग्धाः ।
 नव्यानव्या युवतयो भवन्तीर्महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१६
 यदन्यासु वृषभो रोरवीति सो अन्यस्मिन्युथे नि दधाति रेतः ।
 स हि क्षपावान्स भगः स राजा महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१७
 वीरस्य नु स्वश्व्यं जनासः प्र नु वोचाम विदुरस्य देवाः ।
 षोष्हा युक्ताः पञ्चपञ्चा वहन्ति महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१८
 देवस्त्वष्टा सविता विश्वरूपः पुपोष प्रजाः पुरुधा जजान ।
 इमा च विश्वा भुवनान्यस्य महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.१९
 मही समैरच्चम्वा समीची उभे ते अस्य वसुना न्यष्टे ।
 शृण्वे वीरो विन्दमानो वसूनि महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.२०
 इमां च नः पृथिवीं विश्वधाया उप क्षेति हितमित्रो न राजा ।
 पुरःसदः शर्मसदो न वीरा महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.२१
 निष्पिध्वरीस्त ओषधीरुतापो रयिं त इन्द्र पृथिवी बिभर्ति ।
 सखायस्ते वामभाजः स्याम महद्देवानामसुरत्वमेकम् ॥ ३.०५५.२२
 न ता मिनन्ति मायिनो न धीरा व्रता देवानां प्रथमा ध्रुवाणि ।
 न रोदसी अद्रुहा वेद्याभिर्न पर्वता निनमे तस्थिवांसः ॥ ३.०५६.०१
 षड्भारं एको अचरन्बिभर्त्युतं वर्षिष्ठमुप गाव आगुः ।
 तिस्रो महीरुपरास्तस्थुरत्या गुहा द्वे निहिते दश्येका ॥ ३.०५६.०२
 त्रिपाजस्यो वृषभो विश्वरूप उत त्र्युधा पुरुध प्रजावान् ।
 त्र्यनीकः पत्यते माहिनावान्स रेतोधा वृषभः शश्वतीनाम् ॥ ३.०५६.०३
 अभीक आसां पदवीरबोध्यादित्यानामह्वे चारु नाम ।
 आपश्चिदस्मा अरमन्त देवीः पृथग्रजन्तीः परि षीमवृञ्जन् ॥ ३.०५६.०४
 त्री षधस्था सिन्धवस्त्रिः कवीनामुत त्रिमाता विदथेषु सम्राट् ।
 ऋतावरीर्योषणास्तिस्रो अप्यास्त्रिरा दिवो विदथे पत्यमानाः ॥ ३.०५६.०५
 त्रिरा दिवः सवितर्वायाणि दिवेदिव आ सुव त्रिर्नो अहः ।
 त्रिधातु राय आ सुवा वसूनि भग त्रातर्यिषणे सातये धाः ॥ ३.०५६.०६

त्रि॒रा दि॒वः स॒वि॒ता सोष॑वीति॒ राजा॑ना मि॒त्रावरु॑णा सु॒पाणी॑ ।
 आप॑श्चिदस्य॒ रोद॑सी चिदु॒र्वी रत्नं॑ भि॒क्षन्त॑ स॒वितुः स॒वाय॑ ॥ ३.०५६.०७
 त्रि॒रुत्त॑मा दू॒णशा॑ रो॒चनानि॑ त्रयो॒ राज॑न्त्यसुरस्य॒ वीराः॑ ।
 ऋ॒तावान॑ इ॒षिरा दू॒ळभा॑सस्त्रि॒रा दि॒वो वि॒दथे॑ सन्तु॒ देवाः॑ ॥ ३.०५६.०८
 प्र मे॑ वि॒विक्वाँ अ॒विद॑न्मनी॒षां धे॒नुं चर॑न्तीं प्र॒युता॑मगो॒पाम् ।
 सद्य॑श्चि॒द्या दु॒दुहे भूरि॑ धा॒सेरि॑न्द्रस्तदग्निः॒ पनि॑तारो अस्याः ॥ ३.०५७.०१
 इन्द्रः॑ सु॒ पूषा॑ वृषणा॒ सुह॑स्ता दि॒वो न प्री॑ताः शश॒यं दु॒दुहे॑ ।
 विश्वे॑ यदस्यां रणयन्त॒ देवाः प्र वोऽत्र॑ वसवः सु॒म्रम॑श्याम् ॥ ३.०५७.०२
 या जा॑मयो वृष्ण॒ इच्छ॑न्ति शक्तिं नमस्यन्ती॒र्जान॑ते गर्भमस्मिन् ।
 अच्छा॑ पुत्रं धे॒नवा॑ वावशाना॒ मह॑श्चरन्ति बिभ्रतं व॒पूषि॑ ॥ ३.०५७.०३
 अच्छा॑ वि॒वक्त्रि॑ रोदसी सु॒मेके ग्रा॒व्यो यु॒जानो॑ अध्वरे मनी॒षा ।
 इ॒मा उ ते॑ मन॒वे भूरि॑वारा ऊ॒र्ध्वा भव॑न्ति दर्शता यजत्राः ॥ ३.०५७.०४
 या ते॑ जि॒ह्वा मधु॑मती सु॒मेधा॑ अग्ने॒ देवेषू॑च्यत उरु॒ची ।
 तये॒ह विश्वाँ॑ अवसे॒ यज॑त्राना सादय॒ पाय॑या चा॒ मधू॑नि ॥ ३.०५७.०५
 या ते॑ अग्ने॒ पर्व॑तस्येव धारासश्चन्ती पी॒पय॑द्देव चि॒त्रा ।
 ताम॑स्मभ्यं प्रमतिं जातवेदो वसो रास्व सु॒मतिं॑ वि॒श्वज॑न्याम् ॥ ३.०५७.०६
 धे॒नुः प्र॒त्नस्य॑ का॒म्यं दु॒हाना॑न्तः पुत्रश्चरति दक्षिणायाः ।
 आ द्यो॑तनिं वहति शु॒भ्रया॑मोषसः स्तोमो अ॒श्विना॑वजीगः ॥ ३.०५८.०१
 सु॒युग्व॑हन्ति प्रति वामृतेनो॒र्ध्वा भव॑न्ति पि॒तरे॑व मेधाः ।
 जरे॑थामस्मद्वि पणे॒र्मनी॑षां यु॒वोर॑वश्चकु॒मा या॑तम॒र्वाक् ॥ ३.०५८.०२
 सु॒युग्भि॑रश्वैः सु॒वृता॑ रथेन दस्राविमं शृणु॒तं श्लोक॑मद्रेः ।
 कि॒मङ्ग॑ वां प्रत्यवर्तिं गमि॒ष्ठाहु॑र्विप्रासो अ॒श्विना॑ पुरा॒जाः ॥ ३.०५८.०३
 आ म॒न्येथा॑मा गतं कच्चि॒देवै॑र्विश्वे जना॒सो अ॒श्विना॑ हवन्ते ।
 इ॒मा हि वां गो॑ऋजीका मधू॒नि प्र मि॑त्रासो न ददुरु॒स्रो अग्ने॑ ॥ ३.०५८.०४
 ति॒रः पुरु॑ चिदश्विना॒ रजा॑स्याङ्गु॒षो वा॑ मघवाना॒ जने॑षु ।
 ए॒ह या॑तं पथिभिर्दे॒वयानै॑र्दस्राविमे वा॒ नि॒धयो॑ मधूनाम् ॥ ३.०५८.०५

पुराणमोकः सख्यं शिवं वा युवोर्नरा द्रविणं जहाव्याम् ।
 पुनः कृण्वानाः सख्या शिवानि मध्वा मदेम सह नू समानाः ॥ ३.०५८.०६
 अश्विना वायुना युवं सुदक्षा नियुद्धिष्व सजोषसा युवाना ।
 नासत्या तिरोअह्यं जुषाणा सोमं पिबतमस्त्रिधा सुदानू ॥ ३.०५८.०७
 अश्विना परि वामिषः पुरूचीरीयुर्गीर्भिर्यतमाना अमृधाः ।
 रथो ह वामृतजा अद्रिजूतः परि द्यावापृथिवी याति सद्यः ॥ ३.०५८.०८
 अश्विना मधुपुत्तमो युवाकुः सोमस्तं पातमा गतं दुरोणे ।
 रथो ह वां भूरि वर्षः करिक्तमुतावतो निष्कृतमागमिष्ठः ॥ ३.०५८.०९
 मित्रो जनान्यातयति ब्रुवाणो मित्रो दाधार पृथिवीमुत द्याम् ।
 मित्रः कृष्टीरनिमिषाभि चष्टे मित्राय हव्यं घृतवज्जुहोत ॥ ३.०५९.०१
 प्र स मित्रं मतो अस्तु प्रयस्वान्यस्त आदित्य शिक्षति व्रतेन ।
 न हन्यते न जीयते त्वोतो नैनमंहो अश्रोत्यन्तितो न दूरात् ॥ ३.०५९.०२
 अनमीवास इळया मदन्तो मितज्ञवो वरिमन्ना पृथिव्याः ।
 आदित्यस्य व्रतमुपक्षियन्तो वयं मित्रस्य सुमतौ स्याम ॥ ३.०५९.०३
 अयं मित्रो नमस्यः सुशेवो राजा सुक्षत्रो अजनिष्ट वेधाः ।
 तस्य वयं सुमतौ यज्ञियस्यापि भद्रे सौमनसे स्याम ॥ ३.०५९.०४
 महाँ आदित्यो नमसोपसद्यो यातयञ्जनो गृणते सुशेवः ।
 तस्मा एतत्पन्यतमाय जुष्टमग्नौ मित्राय हविरा जुहोत ॥ ३.०५९.०५
 मित्रस्य चर्षणीधृतोऽवो देवस्य सानसि ।
 द्युम्रं चित्रश्रवस्तमम् ॥ ३.०५९.०६
 अभि यो महिना दिवं मित्रो बभूव सप्रथाः ।
 अभि श्रवाभिः पृथिवीम् ॥ ३.०५९.०७
 मित्राय पञ्च येमिरे जना अभिष्टिशवसे ।
 स देवान्विश्वान्विभर्ति ॥ ३.०५९.०८
 मित्रो देवेष्वायुषु जनाय वृक्तबर्हिषे ।
 इष इष्टव्रता अकः ॥ ३.०५९.०९

इहेह वो मनसा बन्धुता नर उशिजो जग्मुरभि तानि वेदसा ।
 याभिर्मायाभिः प्रतिजूतिवर्षसः सौधन्वना यज्ञियं भागमानश ॥ ३.०६०.०१
 याभिः शचीभिश्चमसाँ अपिशत यया धिया गामरिणीत चर्मणः ।
 येन हरी मनसा निरतक्षत तेन देवत्वमृभवः समानश ॥ ३.०६०.०२
 इन्द्रस्य सख्यमृभवः समानशुर्मनोर्नपातो अपसो दधन्विरे ।
 सौधन्वनासो अमृतत्वमेरिरे विष्टी शमीभिः सुकृतः सुकृत्यया ॥ ३.०६०.०३
 इन्द्रेण याथ सरथ सुते सचाँ अथो वशानां भवथा सह श्रिया ।
 न वः प्रतिमै सुकृतानि वाघतः सौधन्वना ऋभवो वीयाणि च ॥ ३.०६०.०४
 इन्द्र ऋभुभिर्वाजवद्भिः समुक्षितं सुतं सोममा वृषस्वा गभस्त्योः ।
 धियेषितो मघवन्दाशुषो गृहे सौधन्वनेभिः सह मत्स्वा नृभिः ॥ ३.०६०.०५
 इन्द्र ऋभुमान्वाजवान्मत्स्वेह नोऽस्मिन्सवने शच्या पुरुष्टुत ।
 इमानि तुभ्यं स्वसराणि येमिरे व्रता देवानां मनुषश्च धर्मभिः ॥ ३.०६०.०६
 इन्द्र ऋभुभिर्वाजिभिर्वाजयन्निह स्तोमं जरितुरुप याहि यज्ञियम् ।
 शतं केतेभिरिषिरेभिरायव सहस्रणीथो अध्वरस्य होमनि ॥ ३.०६०.०७
 उषो वाजेन वाजिनि प्रचेताः स्तोमं जुषस्व गृणतो मघोनि ।
 पुराणी देवि युवतिः पुरंधिरनु व्रतं चरसि विश्ववारे ॥ ३.०६१.०१
 उषो देव्यमर्त्या वि भाहि चन्द्ररथा सूनृता ईरयन्ती ।
 आ त्वा वहन्तु सुयमासो अश्वा हिरण्यवर्णां पृथुपाजसो ये ॥ ३.०६१.०२
 उषः प्रतीची भुवनानि विश्वोर्ध्वा तिष्ठस्यमृतस्य केतुः ।
 समानमर्थं चरणीयमाना चक्रमिव नव्यस्या ववृत्स्व ॥ ३.०६१.०३
 अव स्यूमेव चिन्वती मघोन्युषा याति स्वसरस्य पत्नी ।
 स्वर्जन्न्ती सुभगा सुदंसा आन्ताद्विवः पप्रथ आ पृथिव्याः ॥ ३.०६१.०४
 अच्छा वो देवीमुषसं विभातीं प्र वो भरध्वं नमसा सुवृक्तिम् ।
 ऊर्ध्वं मधुधा दिवि पाजो अश्रेत्र रोचना रुरुचे रण्वसंदृक् ॥ ३.०६१.०५
 ऋतावरी दिवो अकैरबोध्या रेवती रोदसी चित्रमस्थात् ।
 आयतीमग्न उषसं विभातीं वाममेषि द्रविणं भिक्षमाणः ॥ ३.०६१.०६

ऋ॒तस्य॑ बु॒ध्र उ॒पसा॑मिषण्यन्वृषा॑ म॒ही रोद॑सी आ वि॒वेश ।
 म॒ही मि॒त्रस्य॑ वरुणस्य॑ मा॒या च॒न्द्रेव॑ भानुं वि॒ दधे॑ पु॒रुत्रा ॥ ३.०६१.०७
 इ॒मा उ॑ वां भृ॒मयो॑ मन्यमाना युवावते॑ न तु॒ज्या अ॑भूवन् ।
 क्व॑ त्यदिन्द्रावरुणा॑ यशो॑ वां येन॑ स्मा॒ सिनं॑ भरथः॒ सखि॑भ्यः ॥ ३.०६२.०१
 अ॒यमु॑ वां पु॒रुत॑मो रयीयञ्छ्वत्तममवसे॑ जोहवीति॑ ।
 स॒जोषा॑विन्द्रावरुणा॑ मरुद्धिर्दिवा॑ पृथिव्या॑ शृणुतं॑ ह॒वं मे ॥ ३.०६२.०२
 अ॒स्मे तदिन्द्रावरुणा॑ वसु॑ ष्यादस्मे॒ रयि॑र्मरुतः॒ सर्व॑वीरः ।
 अ॒स्मान्व॑रूत्रीः शर॒णैर॑वन्त्वस्मान्होत्रा॑ भारती॑ दक्षिणाभिः ॥ ३.०६२.०३
 बृ॒हस्प॑ते जुषस्व॑ नो ह॒व्यानि॑ विश्वदेव्य ।
 रास्व॑ रत्नानि॑ दाशुषे ॥ ३.०६२.०४
 शु॒चि॒मर्के॑र्बृहस्पतिमध्वरेषु॑ नमस्यत ।
 अ॒ना॒म्यो॒ज आ॑ चके ॥ ३.०६२.०५
 वृष॑भं चर्षणीनां॑ विश्वरूपमदाभ्यम् ।
 बृ॒हस्प॑तिं वरेण्यम् ॥ ३.०६२.०६
 इ॒यं ते॑ पूषन्नाघुणे॑ सुष्टुतिर्दे॒व न॑व्यसी ।
 अ॒स्माभि॑स्तुभ्यं शस्यते ॥ ३.०६२.०७
 तां जुष॑स्व गिरं॑ मम॒ वाज॑यन्तीमवा॒ धियम् ।
 व॒धूयु॑रिव॒ योष॑णाम् ॥ ३.०६२.०८
 यो विश्वा॑भि वि॒पश्य॑ति॒ भुव॑ना॒ सं च॑ पश्यति ।
 स नः॑ पूषाविता॑ भुवत् ॥ ३.०६२.०९
 तत्स॑वि॒तुर्व॑रेण्यं॒ भगो॑ दे॒वस्य॑ धीमहि ।
 धि॒यो यो नः॑ प्रचोदयात् ॥ ३.०६२.१०
 दे॒वस्य॑ स॒वि॒तुर्व॑यं वा॒ज॒यन्तः॑ पु॒र॒ध्या ।
 भ॒गस्य॑ रा॒तिमी॑महे ॥ ३.०६२.११
 दे॒वं नरः॑ स॒वि॒तारं॑ वि॒प्रा य॑ज्ञैः सुवृ॒क्तिभिः॑ ।
 न॒मस्य॑न्ति॒ धि॒येषि॑ताः ॥ ३.०६२.१२

सोमो जिगाति गातुविद्वेवानामेति निष्कृतम् ।
ऋतस्य योनिमासदम् ॥ ३.०६२.१३
सोमो अस्मभ्यं द्विपदे चतुष्पदे च पशवे ।
अनमीवा इषस्करत् ॥ ३.०६२.१४
अस्माकमायुर्वर्धयन्नभिमातीः सहमानः ।
सोमः सधस्थमासदत् ॥ ३.०६२.१५
आ नो मित्रावरुणा घृतैर्गव्यूतिमुक्षतम् ।
मध्वा रजासि सुक्रतू ॥ ३.०६२.१६
उरुशंसा नमोवृधा महा दक्षस्य राजथः ।
द्राघिष्ठाभिः शुचित्रता ॥ ३.०६२.१७
गृणाना जमदग्निना योनावृतस्य सीदतम् ।
पातं सोममृतावृधा ॥ ३.०६२.१८

Last updated July 2, 2013

Special mention : Initial processing and help by Avinash and Shashi Sathaye, Avinash Chopde, Shree Devi Kumar, Sunder Hattangadi, John Gardner. Reprocessed from Original in final form by Detlef Eichler with additional corrections.

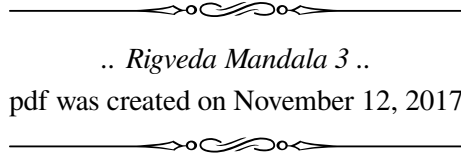
See Detlef's site <http://www.detlef108.de/Rigvedatm> for other details and formats.

The text is shown with accents (Anudattas, dependent Svaritas, and independent Svaritas including Kampas). Words are connected (agnimILe).

Ch is doubled as in gachChati according to the rules of Rigveda-Pratishakhya. At the end of a word m is replaced by Anusvara M if the initial letter of the following word is a labial stop consonant (p, ph, b, bh, m).

Visarga H before sh, Sh or s followed by a voiceless consonant has been restored.

Source : The Aufrecht/van Nooten/Holland (Samhita) version of the Rigveda (<http://www.people.fas.harvard.edu/~witzel/onlineRVtm>). In this text accented vowels have Udatta or 'independent Svarita' markers. Kampas are not shown. Words are separated (agnim ILe). Ch is not doubled as in gaChati. At the end of a word we find m before a following labial stop consonant (p, ph, b, bh, m). Visarga H before sh, Sh or s followed by a voiceless consonant has been dropped according to a rule of Rigveda-Pratishakhya. Send corrections to : detlefeichler@googlemail.com, sanskrit@cheerful.com

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

